

ΑΠΟΛΥΤΩΣΙΣ

"Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός καὶ ἀπολύτρωσις" (Α' Κο 1,30)

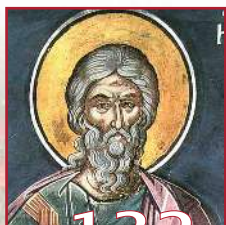
ΜΗΝΙΑΙΟΝ ὈΡΓΑΝΟΝ ὉΜΩΝΥΜΟΥ ὉΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε'
ΕΤΟΣ ΞΣΤ'
ΜΑΪΟΣ 2011
Αρ. Φύλ. 785

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

τεύχος 785, Μάιος 2011

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

132

134

140

Μέ πίστη καί αγάπη	131
Γιά καλύτερες μέρες.....	132
Πρός Έμμαους	134
«Έξήνθησεν»... τό πέλαγος	136
Βιβλίο καί οίκονομική κρίση.....	138
Ή ελληνίστρια Ρομιγύ καί οί Νεοέλληνες ..	140
Συγχαρητήρια, Γιάννη!	142
Συζητώντας τά γεγονότα	144
Παραίτηση από τήν έθνική μας κυριαρχία ..	146
Ή ταφή καί ή καύση νεκρών	148
Ή δύναμη τής σιωπής	150
Άπ' τόν καιρό του χαλασμού.....	152
Γονείς καί έφηβοι (Ε΄).....	154
Καλημέρα, αδελφέ μου!	156
Τί άνθρωπος! (διήγημα)	157

146

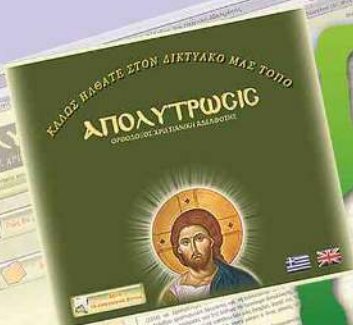
148

152

Γιά τήν Άδελφότητά μας καί τίς δραστηριότη-
τές της καθώς καί γιά ένδιαφέροντα θέματα,
πνευματικά, άντιαιρετικά, έκπαιδευτικά, μπο-
ρείτε νά ενημερωθείτε από τήν ιστοσελίδα μας

www.apolytrosis.gr

μήνα: ΜΑΪΟΥ

Μέ πίστη καί ἀγάπη

Γαλουκημένος μέ τήν προσευχή
καί τήν μελέτη τῶν θείων Γραφῶν
ὁ ἅγιος Ἐπιφάνιος ἐπίσκοπος Κωνσταν-
τίας τῆς Κύπρου († 12 Μαΐου) συνδύαζε,
ὅπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ, τήν ὀρ-
θή πίστη μέ τήν ἁγία ζωή. Καί κατόρθωσε
νά διοχετεύσει τήν φλογερή ἀγάπη του γιά
τόν Θεό στήν ἀφοσιωμένη διακονία τῶν ἀ-
δελφῶν, τοῦ λογικοῦ ποιμνίου πού ὁ Κύ-
ριος τοῦ ἐμπιστεύθηκε. Μέ συναίσθησι
μάλιστα τῆς ποιμαντικῆς εὐθύνης του καί
γιά τήν ἀσφάλισι τῶν χριστιανῶν στήν «ἁ-
παξ παραδοθεῖσαν τοῖς ἁγίοις πίστιν»,
συνέγραψε -ἐκτός τῶν ἄλλων πολλῶν καί
σπουδαίων συγγραμμάτων του- ἕνα ση-
μαντικό ἔργο, τό «Κατά αἵρέσεων ὀγδοή-
κοντα» ἢ «Πανάριον». Ἐκεῖ ἐπισημαίνει
ὀγδόντα ἀπό τίς γνωστές στίς ἡμέρες του
αἵρέσεις.

Βέβαια, δέν υπάρχουν σήμερα οἱ περισσότερες ἀπό τίς αἱρέσεις τίς ὁποῖες κατέγραψε ὁ ἅγιος Ἐπιφάνιος πρὶν ἀπὸ δεκαεπτὰ αἰῶνες (4^{ος} αἰ). Εἶναι, ὥστόσο, πολὺ ἐνδιαφέρον νά γνωρίζουμε γιά ποῖο λόγο ὑποβλήθηκε ὁ σεπτὸς πατέρας στὸν κόπο αὐτῆς τῆς ἐργασίας. Τό ἐξομολογεῖται ὁ ἴδιος στό προοίμιο τοῦ ἔργου του: Θέλησε, λέει, νά μιμηθεῖ κατὰ κάποιο τρόπο παλαιότερους συγγραφεῖς, πού ἔχουν καταγράψει τὰ εἶδη φυτῶν καὶ ζώων. Ἐκεῖνοι ἐνημέρωσαν γιά τὰ ἐπικίνδυνα εἶδη ἀγρίων θηρίων καὶ βλαβερῶν φυτῶν «πρὸς φόβον καὶ ἀσφάλειαν τῆς ἀνθρωπείας φύσεως», γιά νά κινήσουν τὸν φόβο τῶν ἀνθρώπων, ὥστε νά προφυλαχθοῦν ἀ-

πό τὰ «δεινά καί ὀλεθρία», τὰ φοβερά καί καταστροφικά, καί νά ἀποφύγουν τόν θάνατο. Μέ τό ἴδιο κίνητρο, λέει ὁ ἅγιος Ἐπιφάνιος, προσπάθησα κι ἐγώ νά ἀποκαλύψω τίς ρίζες τῶν αἱρέσεων, πού σάν θηρία ἀρπακτικά καί βότανα φαρμακερά προκαλοῦν τόν πνευματικό θάνατο σ' ἐκείνους πού ἀνυποψίαστοι πλησιάζουν. Προσφέρει τὰ κείμενά του ὡς ἀντίδοτο τό ὁποῖο θά ἐξουδετερώσει τό φαρμάκι ἀπό τήν ψυχή τοῦ χριστιανοῦ, ὁ ὁποῖος θά πείσει στά «έρπετώδη τῶν αἱρέσεων διδάγματα».

Καίριο καί ιδιαίτερα ἐπίκαιρο γιά τήν ἐποχή μας τό μήνυμα τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου, μᾶς καθιστᾷ προσεκτικούς ἔναντι τῶν ποικιλόμορφων αἵρέσεων. Καί ἐπισημαίνει τήν εὐθύνη τῆς Ἐκκλησίας νά προφυλάξει τά μέλη της ἀπό τίς πλάνες τῶν αἰρετικῶν. Εἶναι ξένη πρὸς τήν γραμμή τῶν πατέρων καί τῶν ἁγίων μας ἡ τακτική τῆς παναιρέσεως τοῦ οἰκουμενισμοῦ, πού στό ὄνομα μιᾶς κακῶς νοουμένης ἀγάπης ἀδικεῖ τήν πίστη, ἀφοῦ ἐξομοιώνει τήν Ὁρθοδοξία μέ τίς ποικίλες αἵρέσεις.

Τότε ἡ Ἐκκλησία ἀγαπᾷ ἀληθινά, ὅταν ὀρθοδοξεῖ, ὅταν φυλάγει ὡς κόρη ὀφθαλμοῦ τὴν ὀρθόδοξη πίστη. Δέν εἶναι -ὄχι!- φανατισμός ἡ ἐμμονή στὴν πίστη τῶν πατέρων μας! Τότε ὅμως εἴμαστε ἅσιοι τοῦ χριστιανικοῦ μας ὀνόματος, ὅταν συνδυάζουμε τὴν ὀρθοδοξία μέ τὴν ὀρθοπραξία.

Ἀγγελιοφόρος

ΓΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΡΕΣ

*Δέν μπορεί
νά υπάρξει
κοινωνική δικαιοσύνη
όπου δέν υπάρχει
ευσέβεια καί πίστη.*

Ένδιαφέρον καί πάντα επίκαιρο θέμα ή κοινωνική αλλαγή. Όχι μόνο τώρα, πού μᾶς ἔξωσε γιά τά καλά ή οικονομική κρίση, ἀλλά καί ἔξω ἀπό αὐτήν, τό νιώθουμε ὅλοι ὅτι κάτι δέν πάει καλά. Γι' αὐτό ψάχνουμε καί πρόθυμα τεντώνουμε τό αὐτί στόν καθένα πού προτείνει κάποια αλλαγή, μία λύση.

Στίς μέρες μας δέν εἶναι λίγοι αὐτοί πού μιλοῦν γιά ἐπανάσταση ἐνάντια στό κοινωνικό κατεστημένο, γιά τήν πάταξη τοῦ κεφαλαίου τῆς ἀδικίας καί τήν ἀνύψωση τοῦ φτωχοῦ. Καί οἱ πιο πολλοί ἀπό αὐτούς μιλοῦν αὐτάρεσκα καί μέ στόμφο, διότι νομίζουν ὅτι εἶναι οἱ πρῶτοι ἢ τουλάχιστον ἀπό τούς πρῶτους πού σκέφθηκαν καί τόλμησαν νά σιγματίσουν καυτά ἓνα τέτοιο καίριο θέμα. Εἶναι κι αὐτό ἓνα γνώρισμα τῶν ἀνθρώπων τοῦ καιροῦ μας· ἀγνοοῦν ἢ ἐθελοτυφλοῦν μπρός στήν ἱστορία καί γι' αὐτό καταντοῦν σέ γελοῖες διακηρύξεις.

Κι ὅμως! Χιλιάδες χρόνια πρὶν ἀπό μᾶς καί ἑκατοντάδες χρόνια πρό Χριστοῦ, ἓνας θεόπνευστος ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, ὁ προφήτης Ἡσαΐας (8^{ος} αἰ. π.Χ.), ὕψωνε τήν φωνή του καί μαστίγωνε μέ τόν πύρινο λόγο του τούς πλουτοκράτες καί τούς ἀσεβεῖς ἰθύνοντες τῆς ἐποχῆς του. Τήν σκέψη του φώτιζε ὁ ἅγιος νόμος τοῦ Θεοῦ, πού ἀπογυμνώνει καί τά πιο μύχια καί σκοτεινά κίνητρα. Τήν καρδιά του φλόγιζε ὁ ἱερός ζήλος γιά τήν ἀληθινή λατρεία τοῦ Θεοῦ καί τήν κάθαρση τοῦ λαοῦ. Τόν λόγο του νεύρωνε ἡ παρρησία, πού τοῦ ἔδινε ἡ συνείδηση ὅτι ἦταν ἀπεσταλμένος Κυρίου Παντοκράτορος. Μέ αὐτές τίς προϋποθέσεις καί μέ αὐτές τίς διαθέσεις ὁ Ἡσαΐας ἀπευθύνει ἔξι φοβερὰ «οὐαί» σέ ὅσους γίνονται

αίτια νά ὑψώνουν κραυγή δικαιοσύνης οἱ φτωχοί καί ἀδικημένοι τῆς γῆς (βλ. Ἦσ 5,8-30):

1. Ξεσκεπάζει καί στηλιτεύει τήν πλεονεξία, πού συνδέεται μέ τήν ἀδικία καί τήν ἀπατεωνία. Ἡ κατάρα τοῦ Θεοῦ κάνει αὐτούς πού σωρεύουν πλοῦτο εἰς βάρος τοῦ συνανθρώπου νά μήν ἀπολαμβάνουν τά ἀγαθά πού ἄνομα ἀποκοῦν.

2. Περιγράφει τήν ἀσωτία, πού ἔρχεται ὡς συνέπεια τοῦ πλούτου. Οἱ ἄσσωτοι δέν ζοῦν τήν ζωή τους, μόνο τήν ξοδεύουν. Ἀλλά τό μεγάλο κακό εἶναι ὅτι τυφλωμένοι ἀπό τό μεθύσι τους δέν μποροῦν νά δοῦν τόν Θεό. Γι' αὐτό, προλέγει ὁ προφήτης, αὐτοί οἱ βουλιαγμένοι στά ἀγαθά, θά πεθάνουν ἀπό πεῖνα καί δίψα. Θά ταλαιπωρηθοῦν καί θά δυστυχίσουν κι αὐτοί μαζί μέ τούς φτωχοὺς καί ἡ δική τους δυστυχία θά εἶναι μεγαλύτερη!

3. Ἀποκαλύπτει ὅτι ἡ ἀναλγησία συνδυάζεται μέ τήν θεομπαξία, ἡ βρισιά μέ τήν ὕβρη, τήν ἀλαζονική ἑπαρση ἔναντι τοῦ ἴδιου τοῦ Θεοῦ. Οἱ ἄνθρωποι ὅχι ἀπλῶς ἀμαρτάνουν ἀλλά χρησιμοποιοῦν καί μέσα γιά νά ἐπεκτείνουν τήν ἀμαρτωλή μανία. Σάν μέ μακρύ σχοινί τραβοῦν τίς ἀμαρτίες, ἀλλά στήν πραγματικότητα ἔτσι βάζουν θηλειά στόν λαιμό τους. Σάν μέ λουρί ζυγοῦ ἔλκουν τήν ἀνομία, ἀλλά αὐτή ἀκριβῶς γίνεται ζυγός στόν τράχηλό τους, πνευματική αὐτοκτονία καί σκλαβιά.

4. Στιγματίζει, ἀκόμη, τήν πιό φοβερή κατάντια τοῦ ἀνθρώπου, τήν μεγαλύτερη ἀμαρτία του. Ἡ ἀνατροπή τῶν ἀξιών καί ἡ ἀντιστροφή τῶν πραγμά-

των· νά λές τό μαῦρο ἄσπρο καί τό ἄσπρο μαῦρο. Αὐτό εἶναι τό τελευταῖο σκαλοπάτι πού μπορεῖ νά κατεβεῖ ἡ ἀνθρωπότητα, πρὶν κατακρημνισθεῖ.

5. Ταλανίζει τοὺς αὐτοδικαιούμενους, ἐκείνους τοὺς κούφιους οἰηματίες, τοὺς «νταῖδες», πού μόνοι τους χαρακτηρίζουν τοὺς ἑαυτούς τους συνετούς καί φαίνονται στά δικά τους μάτια ἐπιστήμονες. Βγάζουν οἱ ἴδιοι πιστοποιητικό ἀγιότητος γιά τόν ἑαυτό τους καί εἰσιπήριο πρώτης θέσεως γιά τόν παράδεισο.

6. Τέλος, ὁ Ἠσαΐας χτυπᾷ τοὺς ἄρχοντες καί τοὺς ἡγέτες πού ἀδικοῦν τόν φτωχό καί δικαιώνουν τόν πλούσιο, πού κάνουν κατάχρηση τῆς ἐξουσίας τους κι ἐνδιαφέρονται μόνο γιά τήν καλοπέρασή τους. Ἀλλά ἀφοῦ ἀπορρίπτουν καί καταπατοῦν τόν νόμο τοῦ Θεοῦ, θά τοὺς ἀπορρίψει καί θά τοὺς παραδώσει στήν φωτιά τῆς ὀργῆς του καί ὁ Θεός.

Αὐτά ἔλεγε ὁ Ἠσαΐας γύρω στά 750 π.Χ. Καί τά ἀπηύθυνε ὄχι μόνο στόν Ἰσραήλ, τόν προνομιοῦχο λαό τοῦ Θεοῦ, ἀλλά καί σέ κάθε κοινωνία πού ἐπιθυμεῖ νά εἶναι ἀνθρώπινη. Ὡστόσο, θά ἔλεγε κανεὶς, καί σήμερα ἴδιοι δέν εἴμαστε οἱ ἄνθρωποι, μέ τά ἴδια ἀμαρτήματα, μέ τόν ἴδιο ξεπεσμό; Πλεονέκτες, ἄσσωτοι, ὕβριστές, διεστραμμένοι, ἀλαζόνες, ἄδικοι! Καί γίνονται ὅλα αὐτά τά πάθη πολὺ βαρύτερα ἀπὸ ὅσο στά χρόνια τοῦ προφήτη, διότι μεταξύ ἐκείνου καί τῆς ἐποχῆς μας ἔχει μεσολαβήσει ἡ ἐνανθρώπιση τοῦ Υἱοῦ καί Λόγου τοῦ Θεοῦ. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Θε-

ός πού ἔγινε ἄνθρωπος, μέ τόν Σταυρό καί τήν Ἀνάστασή του μάς χάρισε τήν λύτρωση ἀπό ὅλα τά πάθη ἐγκαινιάζοντας τήν νέα ζωή, μέ ἔμβλημα τήν ἀγάπη καί τήν θυσία. Καί ὅσοι μέν κινοῦνται ἐκτός πίστεως, πορεύονται κατά τό δικό τους θέλημα, ἄρα δέν εἶναι παράδοξο ὅτι βυθίζονται μέσα στά πάθη. Τί γίνεται ὅμως μέ ὅλους ἐμᾶς, πού ἐνῶ μέ τό ἅγιο Βάπτισμα καί τήν ἔνταξή μας στήν Ἐκκλησία γίναμε μέλη Χριστοῦ καί δηλώσαμε ὑποταγή στό ἅγιο θέλημά του, στήν πράξη περιφρονοῦμε τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ; Λαός καί ἄρχοντες παρουσιάζουμε ὅλες τίς ἀδικίες, ἀσωτίες καί λοιπές κακίες πού σιγματίζει ὁ Ἡσαΐας· καί μάλιστα ἐκεῖνοι πού ὡς ἡγέτες θά ἔπρεπε νά ἀποδίδουν τό δίκαιο ὅχι μόνο ἀδικοῦν, ἀλλά ἐπιπλέον γίνονται καί συνεταῖροι τῶν ἀπατεώων. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ζωντανός καί «τομώτερος ὑπέρ πᾶσαν μάχαιραν» (Ἐβ 4,12), ἐλέγχει σκληρά αὐτούς πού καταπατώντας τόν νόμο τοῦ Θεοῦ καταπατοῦν τόν συνάνθρωπο. Καί μηνᾶ σέ ὅλους μας ὅτι δέν μπορεῖ νά ὑπάρξει κοινωνική δικαιοσύνη ὅπου δέν ὑπάρχει εὐσέβεια καί πίστη. Ἀπό κεῖ θά ξεκινήσουμε, σέ προσωπικό ἀλλά καί σέ ἐθνικό καί σέ εὐρωπαϊκό -γιατί ὅχι;- ἐπίπεδο, ἂν θέλουμε νά δοῦμε καλύτερες μέρες!

Στέργιος Ν. Σάκκος

Πρός Ἐμμαούς

Κάθε φορά πού περπατᾷς καί εἶναι Ἄνοιξη ἔξω, μήν παραδοθεῖς ὅλος στά μύρα καί στ' ἀρώματα τῆς πλάσης κι ἀντιστέκεσαι μόνο σ' Αὐτόν πού δέν βρῆκαν οἱ Μυροφόρες νεκρό στόν τάφο νά μυρώσουν. Καί φαίνεται πόσο ἀντιστέκεσαι, γιατί, παρ' ὅλο πού σοῦ εἶπαν ὅτι δέν τόν βρῆκαν, ἐσύ ξεκίνησες κανονικά γιά τίς δουλειές σου, ἐκεῖ σέ κάποιους ἀγρούς στούς Ἐμμαούς, σάν νά μή συνέβη τίποτα.

Εἶτε μόνος σου ὅμως εἶτε μέ ἄλλους, νά ξέρεις ὅτι Αὐτός εἶναι κάπου ἐκεῖ κοντά παραπορευόμενος. Μή βυθιστεῖς στίς ὑποθέσεις σου καί χάσεις τόν ἦχο τῶν βημάτων του. Εἶναι ἡσυχά, τόσο πού μπορεῖ νά μήν καταλάβεις τίποτα καί νά πᾶς ἐσύ ἐδῶ κι Αὐτός ἄλλοῦ. Ἄλλωστε, πόσο μπορεῖ ν' ἀκούγεται ἓνας ξυπόλυτος διαβάτης; Γιατί καί στήν πορεία του αὐτή εἶδα ὅτι δέν φοράει στά πόδια του τίποτα, ὅπως δέν φοροῦσε καί στό Σταυρό. Ἐκεῖ ὅμως τοῦ τά εἶχαν πάρει ὅλα. Τώρα νικητής, θριαμβευτής, ὅλα εἶναι δικά του. Ἀλλά τί τά θέλει τά παπούτσια τό σῶμα τῆς δόξας;

Ἄκου, λοιπόν, τά βήματά του κι ἄς τον νά σοῦ μιλήσει· μαζί σου συμπορευόμενος. Τότε θά δεῖς πῶς θ' ἀνατρέψει τοὺς παρελθοντικούς χρόνους καί τήν παρωχημένη διάσταση πού ἔχεις δώσει στή ζωή σου: «ἐλπίζαμε, εἶχαμε, χάσαμε».

Οἱ παρελθοντικοί χρόνοι δημιουργοῦν ἀπελπισία καί ἡ ἀπελπισία εἶναι ἀνοησία. Ναί, σέ μᾶς εἶπε «ὦ ἀνόητοι καί βραδεῖς τῇ καρδίᾳ», γιατί ἔχουμε μάτια κλειστά καί δέν βλέπουμε οὔτε μέλλον οὔτε παρόν μέσα ἀπ' τήν Ἀνάσταση.

Ἄς πάψουν οἱ θρῆνοι. Τί νομίζουμε ὅτι εἶναι ἐπιτέλους ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀγαπημένος τοῦ Θεοῦ; Ἕνα κλασποῦλι τοῦ πόνου ἢ Ἕνα πειραματόζωο θλίψεως καὶ ποντίκι ἐργαστηρίου;

Ὡρα νά φύγει, σ' τὰ εἶπε ὅλα, ἐσύ ὁμως μὴν Τόν ἀφήσεις. Μὴν Τόν πιστέψεις ὅτι θέλει «πορρωτέρω πορεύεσθαι». Δέν ἔχει γι' Αὐτόν πορρωτέρω, γι' Αὐτόν εἶσαι μόνον ἐσύ. Ἐσένα θέλει, ἐσένα ψάχνει, ἐσένα χρειάζεται. Δέν ἦλθε γιὰ λίγο, ἦλθε γιὰ πάντα. Δέν χωρίζει ποτέ ὁ δρόμος του ἀπ' τόν δικό σου, ταυτίζεται. Θέλει ὁμως αὐτό νά τό πείς ἐσύ καί ὄχι Αὐτός καί γι' αὐτό προφασίζεται τό πορρωτέρω.

Μποροῦμε νά Τοῦ ποῦμε πολλά γιὰ νά μείνει, μποροῦμε ὁμως νά Τοῦ ποῦμε καί τό πιό ἀπλό: «Μεῖνε μαζί μας, Κύριε, γιατί ἤδη σκοτεινιάζει καί ποῦ θά μάς ἀφήσεις μόνους;». Ἔτσι θά μείνει.

Παίρνει τόν ἄρτο, τόν εὐλογεῖ, τόν σπάζει, τόν μοιράζει. Τότε μόνο ἀνοίγουν τὰ μάτια μας κι Αὐτός γί-

νεται ἄφαντος. Ἄφαντος, ἀλλά πλέον ἐνοικῶν μέσα μας. Ὁ ἐγγύς παραπορευόμενος, ἔγινε στενά συμπορευόμενος καί ὕστερα μαζί μας συναλιζόμενος καί τώρα μέσα μας ἐσθιόμενος. Γι' αὐτό, μόνο τώρα καταλαβαίνουμε. Ἀφήνουμε τοὺς Ἐμμαούς, τοὺς ἀγρούς, τίς ὑποθέσεις μας καί παίρνουμε τόν ἀντίστροφο δρόμο πίσω πάλι, τρέχοντας ὁμως τώρα, φωνάζοντας ὅτι εἶδαμε Ἀναστημένο τόν Κύριο.

Αὐτό τό «εἶδαμε» εἶναι κυριολεκτικό, εἶναι αἴσθησις. Ἕνα παλληκάρι πού ἀναστήθηκε στό Ἅγιον Ὅρος, γυρνώντας πίσω εἶδε μιά εἰκόνα «Πρός Ἐμμαούς» πάνω ἀπ' τό κρεβάτι του:

- Πότε τήν κρέμασες αὐτήν τήν εἰκόνα, μάννα;

- Τριάντα χρόνια εἶναι ἐκεῖ, παιδί μου.

- Καί πῶς δέν τήν εἶδα τόσο καιρό; Πρώτη φορά τή βλέπω!

Ζ. Γ.

«Ἐξήνθησεν»... τό πέλαγος...

Μυροβλύτις ἡ κάθε γωνιά τῆς ἀγιότηκου πατρίδας μας. Μά καί τά ἀφρισμένα κύματα τῶν πελάγων ἀγιασμένα ἀπό τά δάκρυα τῶν προσευχῶν ἀγίων μορφῶν. Ἔτσι καί τό Ἴόνιο. Σπαρμένα μέσα στό πέλαγο, τά Ἴόνια νησιά μοιάζουν πρόσφορα σφραγισμένα μέ μελάνι ἀγιότητας πού ἄντεξε ἀναλλοίωτα εὐωδιάζοντας στό πέρασμα τῶν χρόνων. Ὁ ἅγιος Σπυρίδων στήν Κέρκυρα, ὁ ἅγιος Διονύσιος Ζακύνθου. Μά καί στό μικρό βραχῶδες νησάκι τῆς Ἰθάκης ἀνθισαν ἀνθή ἀγιότητας.

Τό νησί τῆς Ἰθάκης, σύμβολο ὑπομονῆς μά καί τοῦ ὀνείρου τῆς ἐπιστροφῆς, ἔχει νά ἐπιδείξει σέ μᾶς τούς Νεοέλληνες μορφές πού βίωσαν τήν ἐν Χριστῷ ὑπομονή καί τήν κατάκτηση τῆς αἰώνιας πατρίδας, τῆς Ἄνω Ἱερουσαλήμ.

Μεταξύ αὐτῶν ὁ ἅγιος Ἰωακείμ ὁ Ἰθακήσιος. Γεννήθηκε τό 1786 στόν οἰκισμό Καλύβια Ἰθάκης, ὅπου ὑπάρχουν ἀκόμη καί σήμερα τά ἐρείπια τοῦ πατρικοῦ του σπιτιοῦ. Ἡ Ἰθάκη ἦταν ὑπό ἐνετική κατοχή τήν ἐποχή ἐκείνη, ὅπως καί ὅλα τά Ἐπτάνησα. Ὁ πατέρας του, Ἀγγελος Πατρίκιος, ὑπῆρξε πλοίαρχος σέ μία ἐποχή εὐημερίας γιά τό νησί. Δυστυχῶς ὅμως, ἡ μητέρα του Ἀγνή πέθανε νωρίς καί ἀφῆσε τόν μικρό Ἰωάννη ὀρφανό σέ μικρή ἡλικία. Ἡ μητριὰ του, ἡ ὁποία δέν τόν ἀγαποῦσε καθόλου, τόν κακομεταχειριζόταν μέχρις ὅτου, προκειμένου νά ἀπαλλαχθεῖ ἀπό αὐτόν, ἔπεισε τόν πατέρα του νά τόν στείλει νά ἐργαστεῖ σέ ξένο καράβι. Ἔτσι κάπως ξεκινᾷ τό ταξίδι του ὁ Ἰωάννης σάν ἕνα

ἄλλος Ὀδυσσεύς. Στό καράβι τοῦ καπετάν Γιώργη ἔγινε γρήγορα ἀγαπητός. Ταξίδεψε ἀρκετά, ὥσπου σ' ἕνα ἀπό τά ταξίδια του βρῆκε ἀνάπαυση ἡ ψυχή του.

Τό πλοῖο εἶχε φτάσει γιά δουλιές στή Χαλκιδική καί ὁ Ἰωάννης, «ποθήσας σκηνάς ἀφθαρτότητος», διψασμένος γιά νάματα θεῖα, βρῆκε τήν εὐκαιρία νά «δραπετεύσει» καί νά ζήσει τή χαρά τῆς ἄσκησης πού πάντα ἐπιθυμοῦσε. Καταφεύγει στή μονή Βατοπαιδίου, ἡ ὁποία στό ἐξῆς γίνεται ἡ πνευματική Ἰθάκη τοῦ Ἰωάννη. Ὁ ἡγούμενος τῆς μονῆς τόν δέχεται ὡς δόκιμο ἀρχικά καί ἀργότερα, κάτω ἀπό τό βλέμμα τῆς Παναγίας τῆς Παραμυθίας, κείρεται μοναχός καί μετονομάζεται Ἰωακείμ. Ἡ βιοτή του στό περιβόλι τῆς Παναγίας διαπνεόταν ἀπό τήν αὔρα τοῦ ἀγίου Πνεύματος, ὄντας «τόμος ὁ χρυσόδετος ἀρετῶν». Πολύ σύντομα διακρίνεται γιά τό διορατικό, προορατικό ἀλλά καί θαυματουργικό του χάρισμα. Ὁ ἡγούμενος τῆς μονῆς ἐκτιμώντας τά χαρίσματά του τόν διορίζει σύμβουλο καί οἰκονόμο τῆς μονῆς.

Μέ τήν ἐναρξη τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης τοῦ 1821 ἡ μονή Βατοπαιδίου, ὅπως καί πολλές ἄλλες μονές, «στρατολόγησε» μοναχοῦς - ἱεραποστόλους γιά τήν ἀφύπνιση καί στήριξη τοῦ γένους. Μεταξύ τῶν μοναχῶν αὐτῶν ἦταν καί ὁ Ἰωακείμ. Ἡ φλογερή του ἀγάπη πρὸς τόν Θεό ξεχειλίζει καί ἀρδεύει τίς διψασμένες καρδιές τῶν ὑπόδουλων Ἑλλήνων. Τά λόγια του γίνονταν βάλαμο καί παρηγοριά γιά τούς ἀποκαωμένους ἀδελφούς. Ὁ ἅγιος ὡς «ἀγάπης δαδου-

χία» ἔδρασε σέ περιοχές τῆς Ἡπείρου, Στερεᾶς Ἑλλάδας καί Πελοποννήσου.

Μετά τό πέρας τοῦ ἑλληνοτουρκικοῦ πολέμου, ὁ Παπουλάκης, ὅπως τόν ἀποκαλοῦσε ὁ λαός, ἀποζητᾷ τήν ἡσυχία. Δέν ἐπιστρέφει ὅμως στοῦ Περιβόλι τῆς Παναγιᾶς ἀλλά στή γενέτειρά του Ἰθάκη. Τήν ἐποχή ἐκείνη (1827-1828) στό ἀγγλοκρατούμενο νησί βασίλευε ἡ πλάνη, ἡ αἵρεση καί ἡ ἁμαρτία. Ὁ Ἰωακείμ, τό «στόμα τό θεόσοφον διδαγμάτων θεϊκῶν», ἄρχισε σιγά-σιγά νά ἑλκύει τοὺς κατοίκους τοῦ νησιοῦ μέ τήν ἀγιότητα τοῦ ἀσκητικοῦ του βίου. Γιά σαραντά ὁλόκληρα χρόνια ἔζησε κοντά στό λαό τῆς Ἰθάκης, περιδιαβαίνοντας κάθε γωνιά τοῦ νησιοῦ καί διδάσκοντας τήν Ὁρθοδοξία. Ὅ,τι τοῦ πρόσφεραν οἱ νησιῶτες ἀπό εὐγνωμοσύνη, κατέληγε στά χέρια τῶν φτωχῶν.

Εἶναι σημαντικό νά σημειώσουμε ὅτι ὁ Ἰωακείμ ὁ Παπουλάκης, «σοφῶν κηρύκων ὁ διάκοσμος», σάν ἕνας ἄλλος Πατροκοσμάς τοῦ Ἰονίου εἶχε κύριο μέλημά του τό χτίσιμο ἐκκλησιῶν, προτρέποντας τοὺς πιστοὺς στή λειτουργική καί μυστηριακή ζωή. Ἐτσι, ὁ λόγος τοῦ ἀγίου καί ἡ ἀγιότητα τῆς ζωῆς του ἔδρασαν καταλυτικά στήν ἐν Χριστῷ ἀναγέννηση τῶν Ἰθακησίων, οἱ ὁποῖοι μαρτυροῦν γιά θαύματα τοῦ ἀγίου ὅσο ζοῦσε ἀλλά καί μετά τό θάνατό του.

Τό 1868 στίς 2 Μαρτίου παρέδωσε τό πνεῦμα του στόν Κύριο στό Βαθύ Ἰθάκης, σ' ἕνα σπίτι πού τόν φιλοξενούσε, ὅπως ἄλλωστε καί αὐτή ἡ γῆ τόν φιλοξένησε ὄντας «ξένος καί παρεπίδημος». Ὁ τάφος τοῦ ἀγίου σήμερα σκιάζεται ἀπό τρία δέντρα μυρτιάς πού ὁ ἴδιος εἶχε φυτέψει «εἰς τύπον τῆς Ἁγίας Τριάδος», πίσω ἀπό τό ἱερό βῆμα τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Βαρβάρας στό Σταυρό Ἰθάκης. Ζήτησε μάλιστα ὁ ἴδιος

νά ἐνταφιαστεῖ ἐκεῖ. Τό πλακόστρωτο στήν αὐλή τοῦ ναοῦ αὐτοῦ εἶναι στρωμένο μέ πέτρες πού ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ εἶχε κουβαλήσει στήν πλάτη του ἀπό τό βουνό.

Τό 1998, ὁ Ἰωακείμ ὁ Παπουλάκης, «τό νεόφωτον σέλας τῆς Ἐκκλησίας», ἀναγνωρίστηκε ἐπίσημως ἅγιος τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀφοῦ πρῶτα εἶχε ἀναγνωριστεῖ ὡς ἅγιος τοῦ Θεοῦ στή συνείδηση καί στίς καρδιές τοῦ ἀπλοῦ λαοῦ. Ἡ μνήμη του τιμᾶται στίς 2 Μαρτίου, ἡμέρα τῆς ἀποδημίας του εἰς Κύριον καί στίς 23 Μαΐου, ἡμέρα τῆς ἀνακομιδῆς τῶν ἁγίων του λειψάνων.

Ὅσπερ Ἰωακείμ, ἅγιε γόνε τῆς Ἰθάκης, «μυροθήκη τῆς ἀγάπης» Του, μύρωνε τή ζωή καί τήν πατρίδα μας μέ τά πολύτιμα μύρα τῆς ἀμέριστης ἀφοσίωσης στόν Θεό καί τῆς προσφορᾶς στόν ἀδελφό.

Δέσποινα Καλογεράκη
Δρ. Θεολογίας

Βιβλίο και οικονομική κρίση

Σέ συνθήκες οικονομικής κρίσης παρατηρείται μία στροφή σέ συνήθειες και ένασχολήσεις παραμελημένες και σέ μεγάλο βαθμό άπαξιωμένες. Ξεχασμένη και ύποτιμημένη ή ένασχόληση μέ τό διάβασμα βιβλίων, αρχίζει νά επανέρχεται στό προσκήνιο κάνοντας τά πρῶτα δειλά βήματα και κερδίζοντας νέους φίλους.

Σύμφωνα μέ δυό πρόσφατες μελέτες -τῆς ἔκθεσης Eyetrack τοῦ Ίνστιτούτου Roynter και τῆς ἀνάλυσης τοῦ Τζέικομπ Νίλσεν- πολλοί ἄνθρωποι δέν διαθέτουν πιά τήν ικανότητα συγκέντρωσης γιά νά διαβάσουν ἕνα ἄρθρο μέχρι τό τέλος του. Τό πρόβλημα δέν σταματάει ἐδῶ, διότι και πανεπιστημιακοί δάσκαλοι ἀναφέρουν ὅτι φοιτητές τους δυσκολεύονται στή μελέτη και κατανόηση τῶν συγγραμμάτων τους. Ὁ

καθηγητής Γκρέγκ Γκάραντ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μπάθ ἀποκάλυψε πρόσφατα ὅτι ἀναγκάστηκε νά μικρύνει τή λίστα βιβλίων πού δίνει στούς φοιτητές του νά διαβάσουν, ἐνῶ ὁ Κίθ Τόμας, καθηγητής Ἱστορίας στήν Ὁξφόρδη, ἔγραψε ὅτι ἔχει ἀπορήσει μέ νέους συναδέλφους του, οἱ ὅποιοι ἀναλύουν τά κείμενα μέ μία ψηφιακή μηχανή ἀναζήτησης ἀντί νά τά διαβάσουν στό σύνολό τους.

Γινόμαστε, λοιπόν, λιγότερο ἔξυπνοι; Πιθανόν. Ὁ Νίκολας Κάρ, εἰδικός στίς νέες τεχνολογίες, στό βιβλίο του μέ τίτλο «The Shallows» (Τά Ρηχά) ἀναφέρει ὅτι ἡ ὑπερδραστηριότητά μας στό διαδίκτυο βλάπτει τίς διανοητικές ικανότητες πού χρειαζόμαστε γιά νά ἐπεξεργασθοῦμε και νά κατανοήσουμε ἀπαιτητικά κείμενα. Ἡ πολύωρη τροφοδότηση μέ πληροφορίες μᾶς κάνει νά πηγαίνουμε ἀπό τό ἕνα ἄρθρο στό ἄλλο χωρίς νά ἐμβαθύνουμε στό περιε-

χόμενο. Τό διάβασμά μας διακόπτεται συχνά από τό ήχητικό σήμα τοῦ τελευταίου mail καί ἀπορροφοῦμε μικρές σειρές λέξεων στό Twitter καί τό Facebook πολύ πιά συχνά ἀπό ὅτι μεγαλύτερα κείμενα. Ὅλα αὐτά σημαίνουν ὅτι, ἂν καί ἐξαιτίας τοῦ διαδικτύου ἔχουμε γίνει πολύ καλοί στό νά συλλέγουμε ἕνα εὐρύ φάσμα πληροφοριῶν, ταυτόχρονα ξεχνᾶμε βαθμιαῖα πῶς νά ἐπεξεργαστοῦμε καί νά συσχετίσουμε ὅλα αὐτά τά στοιχεῖα μεταξύ τους. Ἔτσι, ὅπως παρατηρεῖ ὁ Κάρ, χάνουμε τήν ικανότητά μας νά ἐξισορροποῦμε αὐτές τίς δύο διανοητικές λειτουργίες.

Τό ἐρώτημα πού προκύπτει μετά τήν παράθεση τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐρευνῶν καί τῶν διαπιστώσεων τῶν ἐπιστημόνων εἶναι ἂν ὑπάρχει ἡ δυνατότητα νά γίνουμε καλοί ἀναγνώστες καί μάλιστα ποιοτικῶν βιβλίων. Ἐδῶ χρειάζεται ἴσως νά ἀναφέρουμε ὅτι ὑπάρχουν βιβλία στά ὁποῖα δέν ἀξίζει νά ἀφιερῶσουμε τόν πολύτιμο χρόνο μας.

Ἡ ἐπιλογή ἀξιόλογων βιβλίων δέν εἶναι καθόλου εὐκόλη, διότι προϋποθέτει ἐμπειρία, προσοχή, διαίσθηση, ἀλλά κυρίως σχέση ἀγάπης μέ τό βιβλίο. Ἀφοῦ ἐπιλέξουμε τό βιβλίο πού μᾶς ἐνδιαφέρει, πρέπει νά τό διαβάσουμε μέ τέτοιο τρόπο, ὥστε νά λειτουργήσῃ ὡς μέσο ψυχαγωγίας (ἀγωγή ψυχῆς). Γιὰ νά συμβεῖ αὐτό, πρέπει νά τό διαβάσουμε προσεκτικά καί χωρίς βιασύνη. Τό διάστημα αὐτό ὑπάρχει μάλιστα ἕνα κίνημα γιά τόν τρόπο διαβάσματος, πού εἶναι γνωστό ὡς «κίνημα τοῦ ἀργοῦ διαβάσματος». «Ἄν θέλεις νά ἔχεις τή βαθειά ἐμπειρία ἐνός βιβλίου, ἂν θέλεις νά τό ἐσωτερικεύσεις, νά ἀναμείξεις τίς

ιδέες ἐνός συγγραφέα μέ τίς δικές σου, πρέπει νά τό διαβάσεις ἀργά», λέει ὁ John Miedema, ὁ καναδός συγγραφέας τοῦ «Slow Reading» (Ἀργό Διάβασμα).

Διαβάζοντας βιβλία μέ τόν τρόπο αὐτό καί πολλές φορές ξαναδιαβάζοντάς τα, δημιουργεῖται μία ἰδιαίτερη σχέση μέ τό βιβλίο καί ἡ προσωπική σχέση μέ αὐτό συνεχίζεται, ὅταν τελειώσει τό διάβασμα καί πάρει τή θέση του στά ράφια τῆς βιβλιοθήκης.

Ἡ οἰκονομική κρίση εἶναι ὀριακή κατάσταση, κατάσταση δοκιμασίας καί ἀναδεικνύει τόν πραγματικό μας ἑαυτό (τό εἶναι καί ὄχι τό φαίνεσθαι). Εἶναι περίοδος αὐτογνωσίας καί περισυλλογῆς, πού μπορεῖ νά ὀδηγήσῃ σέ συνειδητοποίηση καί ὠρίμανση καί τά ἄτομα καί τήν κοινωνία. Ἐνα πρῶτο βῆμα συνειδητῆς ἀλλαγῆς εἶναι ἡ συνεχῆς ἀναζήτηση μικρῶν ποιοτικῶν θυλάκων σέ ἀνθρώπους καί ἀνθρώπων ἔργα (βιβλία). Ἡ πορεία αὐτή θά ὀδηγήσῃ στή δημιουργία μιᾶς ἐσωτερικῆς ματιᾶς πού θά μᾶς φέρεי ἀπό τό σκοτάδι, πού εἶναι ἔλλειψη φωτός, στό φῶς, πού εἶναι τό Θεῖο καί αὐτό πού ἡνιοχεύει τήν τῶν κινουμένων ροήν.

Στέφανος Λιάπτης
Δάσκαλος

Τό ἐξώφυλλό μας

Ἱερός Ναός Εὐαγγελίστριας,
Μυστρᾶς

Ἡ ἐλληνίστρια Ρομιγύ καί οἱ Νεοέλληνες

Ἀπεβίωσε πρό καιροῦ ἡ διαπρεπής Γαλλίδα Ζακλίν ντέ Ρομιγύ, ἡ ὁποία ἐπὶ ἐξήντα καί πλέον ἔτη ἐρεύνησε συστηματικά τόν ἀρχαῖο ἐλληνικό πολιτισμό, μετέφρασε στή Γαλλική ἔργα ἐλλήνων κλασικῶν συγγραφέων καί συνέγραψε σημαντικά ἔργα -ἀπό τά ὁποῖα ἀρκετά μεταφράστηκαν καί στήν ἐλληνική γλῶσσα- σχετικά μέ τό πνεῦμα αὐτῶν.

Ἡ Ρομιγύ δέν εἶναι τό σπανιότατο ἄνθος τῆς ἐρήμου. Κατά καιρούς ἀρκετοί ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων ἀπό τή Δύση, φιλόλογοι, ἱστορικοί, ἀρχαιολόγοι καί ἄλλων εἰδικότητων ἔδειξαν ἀπέραντη τήν ἀγάπη τους πρός τόν πολιτισμό καί τό ἔργο τῶν προγόνων μας. Τό μελέτησαν καί τό ἀνέδειξαν ὡσάν νά ἦσαν ἐκεῖνοι οἱ κληρονόμοι τους.

Κληρονόμος ἐντούτοις τοῦ ἀρχαίου ἐλληνικοῦ πνεύματος ὑπῆρξε ἡ πλέον μακρόχρονη αὐτοκρατορία (χιλιετής) στήν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας, ἡ Ἀνατολική Ρωμαϊκή Αὐτοκρατορία ἢ Ρωμανία, ἡ ὁποία μετά τήν πτώση της ἐπικράτησε νά λέγεται Βυζάντιο.

Ἡ ἀναδυόμενη ἀπό τό σκότος τοῦ Μεσαιῶνα Δύση τό πρῶτο πού ἐπιδίωξε νά ἀποκομίσει ἀπό αὐτή τήν αὐτοκρατορία ἦταν ὁ τίτλος της, πού δέν ἔπρεπε νά θυμίζει τήν εἰρηνική μετάβαση ἀπό τή λατινική καί εἰδωλοπατρική Ρώμη στήν ἐλληνική καί -ἔστω καί μέ καθυστέρηση τριῶν

αἰῶνων- χριστιανική Νέα Ρώμη (Κωνσταντινούπολη). Γι' αὐτό κάποιος ἱστορικός Φράγκος ἐπινόησε τόν ὄρο Βυζάντιο, ὄνομα πού εἶχε δώσει σέ ἀποικία ὁ Βύζας ὁ Μεγαρεὺς αἰῶνες πρό Χριστοῦ.

Τό δεύτερο πού ἐπιχειρήθηκε ἦταν νά ἀφαιρέσουν ἀπό τήν αὐτοκρατορία τούς τίτλους κληρονομιάς τοῦ ἀρχαιοελληνικοῦ πνεύματος. Ὅταν πλέον ἡ αὐτοκρατορία κατέρρεε, κάποιοι ἔρριξαν τό σύνθημα γιά ἐπιστροφή στήν πηγὴ πού εἶχε ἀπό αἰῶνες στερέψει. Ὡς νέοι Ἰουλιανοὶ ἤθελαν νά ἀπαγορεύσουν στοὺς χριστιανούς Ρωμαίους (Ρωμιοὺς) τήν προσπέλαση στοὺς θησαυροὺς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, ἀγνοώντας τόν ἀγῶνα πού ἔδωσαν οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μέ ἐπικεφαλῆς τούς Τρεῖς Ἱεράρχες γιά τήν ἐλευθερία κτήσης τῆς θύραθεν παιδείας. Ἀγνόησαν ὅτι ἡ Ἄννα ἡ Κομνηνὴ (12ος αἰ.) καί ὁ Εὐστάθιος ἐπίσκοπος Θεσσαλονίκης (12ος αἰ.) στά γραπτὰ τους ἀφησαν ἀπτά δείγματα δεξιότητος στήν ὁμηρικὴ γλῶσσα, ὁκτῶ ὁλόκληρους αἰῶνες μετά τόν θεολόγο καί ποιητὴ ἅγιο Γρηγόριο τόν Θεολόγο. Καί καθὼς οἱ Ρωμιοὶ δέν ἔδειχναν διάθεση νά ἀκολουθήσουν τούς «ἀρχαιολάτρες», αὐτοὶ πῆραν τό δρόμο γιά τή Δύση, προκειμένου νά προσφέρουν τίς διαφωτιστικὲς τους ὑπηρεσίες στά παλάτια τῶν ἡγεμόνων, μέ τό ἀζημίωτο βέβαια. Ποῦ τά βρῆκαν ὅμως τά κείμενα τῶν κλασικῶν πού μετέφεραν μαζί τους στή

Δύση; Ποιοί τὰ ἀντέγραφαν καί τὰ ξαναντέγραφαν ὑπομονετικά ἐπὶ δέκα αἰῶνες; Ὅχι μόνο δέν προβάλλονται οἱ ἀκάματοι καί ταπεινοὶ μοναχοὶ τῶν ὀρθοδόξων κοινοβίων, ἀλλὰ περιλούζονται μέ πλῆθος «κοσμητικῶν» ἐπιθέτων, ὅπως σκοταδιστές, φανατικοὶ κτλ!

Εὐτυχῶς σύγχρονες προσωπικότητες ὅπως ὁ Ἄγγλος Ράνσιμαν, ὁ Γάλλος Λεμέρλ καί ἀρκετοὶ ἄλλοι ἀποκαθιστοῦν μέ ἐπιμέλεια τῇ μεγάλῃ ἀδικίᾳ κατὰ τῆς Ρωμανίας. Ἀδικία, τὴν ὁποία ἐξύφαναν τό ἐπικρατῆσαν στὴ Δύση φραγκικὸ πνεῦμα σέ συνεργασία μέ τό Βατικανό, πού στήν Ἀνατολὴ ἐβλεπε τοὺς μισητοὺς σ' αὐτὸ «σχισματικούς». Πέρα ἀπὸ κάθε ἀμφισβήτηση, ἡ Ρωμανία ἐπὶ αἰῶνες μεταλαμπάδευε στὴ Δύση, ἐκτός ἀπὸ τό ὀρθόδοξο χριστιανικὸ πνεῦμα, καί τό πνεῦμα τῶν ἀρχαίων κλασικῶν.

Οἱ διανοούμενοι στὴ Δύση ἐπιχειροῦσαν κατὰ τὸν 15ο αἰῶνα τὴν ἑξοδὸ τους ἀπὸ τὴν τυραννίᾳ τοῦ Μεσαίωνα. Τό ἀρχαῖο ἑλληνικὸ πνεῦμα προβαλλόταν ἐμπρός τους ὡς τό πνεῦμα τοῦ φωτός καί τῆς ἐλευθερίας. Πίστεψαν πῶς βρῆκαν στὰ ἀρχαῖα κείμενα τὴν ἐλεύθερη συνείδηση ἔναντι τῆς πλημμυρισμένης ἀπὸ ἐνοχές συνείδησης στὰ πλᾶισια τοῦ δυτικοῦ χριστιανισμοῦ (Μπέρτραντ Ράσσελ). Τελικὰ ἐπιδόθηκαν στὴν ἐπανεισαγωγή τῶν ἐλευθερίων ἡθῶν τοῦ ἀρχαίου κόσμου σέ μία ἀνέραςτη λόγῳ τοῦ τρόμου τῆς Ἱερῆς Ἐξέτασης κοινωνία. Ἐδῶ ἔγκειται ἡ τραγικὴ παρεξήγηση τοῦ πνεύματος τῶν ἀρχαίων κλασικῶν: Ὅλοι οἱ μεγάλοι πρόγονοί μας, τραγικοὶ ποιητές, φιλόσοφοι, στοχαστές καί ἱστορικοὶ, ἂν καί ἔζησαν σέ εἰδωλοπατρικὴ κοινωνία, κατάφεραν σαφῶς νά ὑπερβοῦν τίς λαϊκὲς δοξασίες καί νά ἀρθοῦν σέ ὕψη στοχασμοῦ δυσθεώρητα. Πέ-

ρα ἀπὸ τὴν ἡθοιογία περὶ τοῦ «καλοῦ κάγαθοῦ» πολίτη μᾶς πρόσφεραν καί τὴν ἀξία τοῦ μέτρου, ἐπισημαίνοντας τίς συνέπειες τῆς ὑπερβολῆς (ὑβρεως), ἡ ὁποία ἐπιφέρει τὴ θεία τιμωρία. Φυσικά, καθὼς ἀγνοοῦσαν τό πρόσωπο, μικρὴ ἦταν ἡ συμβολὴ τους σέ τομεῖς ὅπως ἡ φιланθρωπία, ἡ κοινωνικὴ δικαιοσύνη, ἡ οὐσιώδης ἐλευθερία, ἡ τοῦ πνεύματος. Αὐτὸ τό ἔλλειμμα ἀνεπλήρωσαν οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, πλὴν ὅμως τὰ συγγράμματά τους εἶχαν περιληφθεῖ στὸν κατάλογο τῶν ἀπαγορευμένων βιβλίων ἀπὸ τοὺς φωτιστές τῆς Δύσης.

Ἀποτέλεσμα τῆς ἀστοχῆς τάσης πρὸς ἐπάνοδο στὸ πνεῦμα τοῦ ἀρχαίου κόσμου ἦταν ἡ σταδιακὴ μετατόπιση ἀπὸ τὴν κατάφαση πρὸς τὸν Θεό (Ἀναγέννηση) στὴν κριτικὴ στάση ἔναντι Αὐτοῦ ἀρχικά, στὴν ἀμφισβήτηση καί στὴν ἀρνήσή Του ἀργότερα (Διαφωτισμός).

Ἡ Δύση γεύτηκε ἀπὸ αἰῶνες τοὺς πικροὺς καρπούς τῆς ἀποστασίας. Ἐμεῖς μετὰ τὴν ἀπελευθέρωση, καθὼς αἰσθανθήκαμε μειονεκτικὰ ἔναντι τῶν φωτισμένων τῆς Δύσης, σπεύσαμε νά υἱοθετήσουμε μέ ταχύτητα ἀστραπῆς τίς ἐπελθούσες μεταβολές. Μέ περισσό πάθος στραφήκαμε κατὰ τῆς πατροπαράδοτης πίστης μας. Ξεχαρβαλώσαμε τὴ γλῶσσα μας! Ἀγνοοῦμε τό πνεῦμα τῶν προγόνων μας, ἀπὸ τὰ ἥθη τῶν ὁποίων ἐπιλεκτικὰ υἱοθετοῦμε τὸν ἀφροδισιασμό καί τό διονυσιασμό! Πολεμήσαμε ὡς ἄκρως ἐνοχλητικὴ τὴ ρωμιοσύνη καί ἐπιχειρήσαμε νά ξαναφορέσουμε χλαμύδα! Μήπως τό μόνο πού πετύχαμε εἶναι νά γίνουμε φαιδροὶ καί περίεργως τῶν πάντων; Τί ἄραγε νά ἴενε γιά μᾶς ὅλοι αὐτοὶ πού ἀγάπησαν καί ἀφιέρωσαν τὴ ζωὴ τους στὴν προβολὴ τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ;

Ἀπ. Παπαδημητρίου

Σκηνές από την τάξη μου

Συγχαρητήρια, Γιάννη!

Έπαγγελματικό Λύκειο. Πάνε χρόνια πού τοποθετήθηκα σ' αυτό τό σχολείο. Οί μαθητές μας; Παιδιά μέ σπάνια χαρίσματα στίς τέχνες, παιδιά μέ «χρυσά» χέρια! Όταν κρατούν τό πινέλο, τό κατσαβίδι ή τίς ψυχρές μηχανές, θαυματοουργούν! Άναστενάζουν καί ξεφυσούν όμως, όταν χρειαστεί νά κρατήσουν σημειώσεις από τό μάθημα τών Θρησκευτικών, κι άκούς: «Ούφ!», «Άχ! κουράστηκα...», «Τί; Κι άλλο».

Τρομάζεις μαζί τους όταν τά βλέπεις. Μαλλιά στό σχήμα δεινοσαύρου ή μακριά σάν καίτη άλόγου στήν πλάτη. Σκουλαρίκια άφάνταστα, καρφιά σέ πέτσινα περικάρπια καί άλυσίδες στή μέση. Άπερίγραπτες οί εικόνες τους, πού όμως γι' αυτά είναι άπλώς ή καθημερινότητά τους!

Ένα τέτοιο παιδί είναι καί ό Γιάννης. Στήν Α' Λυκείου μᾶς ήρθε ήδη 17άρης. Έξωτερικά άπίστευτος,

μά κάθε φορά πού τόν πλησιάζω ή μέ πλησιάζει, μέ ξαφνιάζει ευχάριστα!

Έτσι μου συνέβη καί σήμερα!... Τακτοποιώντας τήν ντουλάπα στό γραφείο τής Γραμματείας, βρήκα τήν παλιά καί κατασκοπισμένη σημαία του σχολείου. Νιράπηκα. Τήν είδα τσαλακωμένη καί ξεχασμένη στή γωνία... Μέ άδεια του διευθυντή τήν πήρα γιά νά δώ τί μπορεί νά γίνει. Ήταν σχισμένη από τόν άέρα καί σκοτισμένη από τόν καιρό! Τή δίπλωσα -μέ σεβασμό, καθώς νόμιζα- καί τήν πήρα παραμάσχαλα νά φύγω.

Στό διάδρομο συνάντησα τόν Γιάννη. Τό μάτι του έπεσε κατευθείαν πάνω στή σημαία.

- Κυρία, πώς κρατάτε έτσι τή σημαία; Δέν είναι άπλό πανί, παρατήρησε τό παλληκάρι.

Ξαφνιάστηκα. Δέν περίμενα παρατήρηση! Είχα τήν ιδέα ότι τήν κρα-

τοῦσα εὐλαβικά!...

- Πῶς τὴν κρατάω, παιδάκι μου;

- Κατ' ἀρχάς -συγγνώμη, κυρία, μοῦ τὴ δίνετε;- πρέπει νά τή διπλώσουμε σωστά!

Μέ ἐντυπωσίασε ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖο μιλοῦσε! Πῆρε τή σημαία μέ προσοχή στά χέρια του κι ἄρχισε νά τή διπλώνει μέ ἀκρίβεια.

- Κρατῆστε λίγο τίς δύο ἄκρες, κυρία! Νά, θά τή διπλώσουμε μαζί ἔτσι ... κι ἔτσι...

Ἄρχισε νά τή διπλώνει μέ τρόπο πού ἔβλεπα γιά πρώτη μου φορά. Σχημάτιζε τρίγωνο.

- Ὅποιος δέν ξέρει νά διπλώνει τή σημαία, στό στρατό τρώει «καμπάνα»...

Ἄν καί ἦταν σκονισμένη, δέν δίστασε ὁ Γιάννης καί μέ εὐλάβεια φίλησε τό ἱερό πανί!

- Κοιτάξτε, κυρία! Στό τέλος, ὁ σταυρός βγαίνει ἐπάνω!

Πραγματικά! Τό σύμβολο τοῦ σταυροῦ ἐμφανιζόταν στήν ὑποτείνουσα στό τρίγωνο πού σχηματίστηκε στό τέλος.

- Γιάννη, μέ ἐντυπωσίασες! τοῦ εἶπα αὐθόρμητα! Συχαρητήρια!

... ..

Μά πιό θερμά συχαρητήρια σοῦ δίνω, καλό μου παιδί, γιατί μοῦ δίδαξες τή λεπτολόγο ἀγάπη στήν πατρίδα μας, ὅπως τὴν ἐξέφρασες μέ τίς λεπτομερεῖς κινήσεις σου! Κι ἀκόμη πιό θερμά συχαρητήρια, γιατί μοῦ ἔδωσες ἐλπίδα!

Δέν ἤξερα ὅτι μιά σύγχρονη ἐφηβική καρδιά μπορεῖ νά κρύβει τόση ἀγάπη, τόση εὐγένεια, τόσο σεβασμό στό ἱερό αὐτό ἰδανικό.

Συχαρητήρια, Γιάννη! Σήμερα μοῦ ἔδωσες ἐσύ μαθήματα! Κι ἐγώ πῆρα θάρρος!

Ἐσεῖς νά γίνετε πολύ καλύτεροί μας!

Μπορεῖτε.

Εὐχαριστῶ!

Ἡ καθηγήτριά σου

(πού μαθήτευσε δίπλα σου)

ΔΩΡΕΕΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΙΘΟΥΣΑ

* Ἀσημὴ Ἑλένη εἰς μνήμην συζύγου της Γεωργίου 50€
* Κινάτου Παρθ. 90€ * Κυρπιζίδης Ἀνδρέας, εἰς μνήμην γονέων Γρηγορίου-Αἰκατερίνης, 100€ * Ὁρφανλῆς Νικόλαος 300€ * Παπαηλία Βερρονίκη εἰς μνήμην ἀδελφῶν 50€ * Σακελλάρης Πάγκαλος 50€ * Ἀνώνυμος 100€ * Ἀνώνυμος 50€.

ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

* Γεωργιτσόγλου Ἀθανασία 100€ * Εὐστρατίου Μιχαήλ 10€ * Κεφαλίδου Γεωργία 50€ * Προύσεως Γεωργία 10€ * Σαββίδου Ἄννα 10€ * Τσαγκρασούλη Χαρούλα 100€ * Ἀνώνυμος 100€ * Ἀνώνυμος 30€ * Ἀνώνυμος 30€.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ

ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΥΣ

* Σταθοπούλου Σωτηρία 100€ * Φωτσεينوῦ Ἑλισάβετ 100€ * Ἀνώνυμος 50€.

ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΣΤΑΝΟΥΣΑΣ

* Ἀνώνυμος 100€ * Γ.Σ. 700 Δ.Ε. 500€ * Λ.Μ. 250€.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ

* Πάντζιος Πέτρος 30€ * Ἀνώνυμος 50€.

ΓΙΑ ΤΗ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ

* Ἰσπικούδη Ροδόπη 100€
* Ἀνώνυμος 50€.

Μιλάει τό κρασί

‘Ο ὅρος «Μακεδονικός» γιά τά κρασιά εἶναι κατοχυρωμένος ἀπό τήν Ἑλλάδα ἤδη ἀπό τό 1989. Γι’ αὐτό οἱ γερμανικές ἀρχές πού ἐξέτασαν τό θέμα θεώρησαν πολύ φυσικό -καί κανείς δέν ἀντέδρασε- νά ἀπαγορεύσουν τήν εἰσαγωγή κρασιῶν ἀπό τήν ΠΓΔΜ μ’ αὐτό τό ὄνομα.

Εἶναι ἄξιο ἀπορίας! Γιά τά κρασιά ὁ ὅρος εἶναι κατοχυρωμένος καί ἡ καπηλεία του τιμωρεῖται. Γιά τά ἔθνικά μας ἐδάφη δέν εἶναι κατοχυρωμένος, γι’ αὐτό γίνεται θέμα συζήτησης, διαπραγματεύσεων διαβουλεύσεων καί... «δέν συμμαζεύεται»; Μᾶλλον κάποιοι ἔχουν μεθύσει μέ τό κρασί τοῦ συμφέροντος καί τοῦ ἐπεκτατισμοῦ καί... παραμιλοῦν!

Ἄλλα λόγια...

Ἄλλα λόγια... καί μάλιστα ἀκούστηκαν κάπως τουρκικά, ὅσα εἶπε ὁ πρωθυπουργός στούς Πομάκους τοῦ χωριοῦ Δημάριο τῆς Ξάνθης, ὅταν τούς ἐπισκέφθηκε στίς 18/2. Ἀπό τά βασικά αἰτήματα τῶν κατοίκων -πού εἶχαν νά δοῦν περίπου 80 χρόνια πρωθυπουργό-

ἦταν ἡ δημιουργία δημόσιων ἐλληνικῶν σχολείων, γιά νά μαθαίνουν καλύτερα τά παιδιά τους Ἑλληνικά. Κι ὁ πρωθυπουργός τούς ἀνακοίνωσε ὅτι... θά μπορούν πλέον νά ἐξετάζονται γιά ὁδήγηση καί στά τουρκικά, καί στό ΚΕΠ τῆς περιοχῆς θά ἐξυπηρετοῦνται καί μέ τήν τουρκική γλῶσσα! Οἱ ἄνθρωποι γιά ἑλληνικά μιλᾶνε καί οἱ ἀρμόδιοι τουρκικά ἀπαντᾶνε.

Ἔστω μιά φωνή!

«ΕΔΩ ΕΛΛΑΔΑΙ!» ἀπάντησαν Θρακιῶτες καί Κύπριοι στόν ὑπουργό ἐξωτερικῶν τῆς Τουρκίας πού περιφέρεται συχνά στά χώματα τῆς Θράκης «κηρύσσοντας μιά νέα προσέγγιση πού ὀνομάζεται "στρατηγικό βάθος", μέ γνώμονα τήν ἐνσωμάτωση περιοχῶν γειτονικῶν μέ τήν Τουρκία» (βλ. ἐφημ. «Χρόνος»).

ΑΧΜΕΤ ΦΕΥΓΟΝΤΑΣ ΠΑΡΕ ΜΑΖΙ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΣΑΣ, ἦταν γραμμένο στό πανό πού κρατοῦσαν ἀγανακτισμένοι πολίτες, πού διαδήλωσαν στήν Κομοτηνή στίς 9/3. Ἔστω μιά φωνή ἅς ἀκουστεῖ σ’ αὐτόν τόν τόπο. Ἐφόσον ἡ

κυβερνητική αρχή -μέ τούς μουσουλμάνους βουλευτές της- συνοδεύει άφωνα, ή καί επικροτώντας ένδομύχως, τήν τουρκική προπαγάνδα, ό λόός έχει κάθε δικαίωμα νά αναλάβει τήν υπεράσπιση τών έθνικών δικαίων.

«Ό Ναζωραίος μονάχα γιατί άπαγορεύεται;»

Ή λογοκρισία στά Μ.Μ.Ε. ύπάρχει μόνο γιά νά περικόπτει ό,τι εΐναι χριστιανικό; Τή Δημοκρατία τήν επικαλούμαστε μόνο γιά νά δώσουμε δικαίωμα έκφρασης σέ όποιονδήποτε άλλον έκτός από τήν Έκκλησία; Όλοι εΐναι ελεύθεροι νά λανσάρουν τά προϊόντα τής άρρωστημένης πολλές φορές διάνοιάς τους στά Μ.Μ.Ε. καί μόνο ό Ναζωραίος άπαγορεύεται; Τί άλλο μπορεί νά σκεφτεί κανείς διαπιστώνοντας ότι τό «Άρχονταρίκι», ή μοναδική έκκλησιαστική έκπομπή τής έλληνικής κρατικής τηλεόρασης, χωρίς καμία άπολύτως εξήγηση διακόπηκε έπ' άόριστον!

Μακαριώτατε, ένθυμοΰ!

Ό άρχιεπίσκοπος Κύπρου έναγώνιος γιά τό μένος τών τούρκων κατακτητών τοΰ νησιού γιά τά χριστιανικά μνημεία αλλά καί γενικότερα γιά κάθε τι χριστιανικό, κάνει επικίνδυνα διαβήματα. Άραγε γιά νά εξασφαλίσει κάποια ύποστήριξη κάλεσε τόν περασμένο Ίούνιο τόν πάπα στό νησί; Σίγουρα πάντως γι' αυτό τό λόγο επισκέφτηκε πρίν δύο μήνες τόν ποντίφηκα στό Βατικανό.

Άλλά δυστυχώς, παρά τίς ύποσχέσεις τοΰ πάπα, δέν φαίνεται καμία παρέμβαση καί προπαντός καμία βελτίωση στή συμπεριφορά τών κατακτητών. Καί εΐναι βεβαιωμένο από τήν ιστορία πώς μάταια θά περιμένει ό άρχιεπίσκοπος. Διότι -όπως καί ό Ίδιος διαπίστωσε- ό πάπας γνωρίζει πολύ καλά από καιρό τήν κατάσταση στήν κατεχόμενη Κύπρο κι όμως δέν προέβη σέ καμία ένέργεια. Άλλωστε οί Λατίνοι στήν Κύπρο λει-

τουργοΰν άπρόσκοπτα... Μόνο ένα κίνητρο ύπάρχει πού Ίσως κάνει τήν «άγία έδρα» νά βοηθήσει ούσιαστικά: τό αιώνια ζητούμενο άντάλλαγμα, ή ύποταγή. Μακαριώτατε, ένθυμοΰ: ζή Κύριος, αυτός άνταποδώσει «άνταπόδοσιν τοΐς άντικειμένοις» (Ήσ 66,6).

Ή νίκη τοΰ σταυροΰ

Μετά από έφεση τής ιταλικής κυβέρνησης καί άλλων εύρωπαϊκών χωρών τό Εύρωπαϊκό Δικαστήριο Άνθρωπίνων Δικαιωμάτων ανακάλεσε τήν προηγούμενη άπόφασή του (2009) σχετικά μέ τήν άπαγόρευση τής άνάρτησης θρησκευτικών συμβόλων στίς σχολικές αίθουσες. Τότε θεώρησε παραβίαση τών άνθρωπίνων δικαιωμάτων τήν παρουσία σταυροΰ στό χώρο τοΰ σχολείου. Τώρα τί άραγε νά άλλαξε τήν άπόφασή του;

Χωρίς νά πάρει μεγάλη δημοσιότητα ή νέα άπόφαση (σέ αντίθεση μέ τήν προηγούμενη), έντούτοις βάζει τά πράγματα στή θέση τους. Ήλπίζουμε νά φέρει καί τή Διδασκαλική Όμοσπονδία Έλλάδος -πού εΐχε ταχθεί μέ τήν προηγούμενη άπόφαση τοΰ ΕΔΑΔ- «εις έαυτόν».

Νέο Λύκειο - νέα ήθη;

Στό νέο Λύκειο 6 ώρες ύποχρεωτικής διδασκαλίας παραχωροΰνται στό μάθημα τής Γυμναστικής, ένώ στό μάθημα τών Θρησκευτικών μόνο 3. Δέν εΐχαμε τήν άπαίτηση οί προγραμματιστές τοΰ νέου Λυκείου νά γνωρίζουν τή ρεαλιστική ρήση τοΰ άποστόλου Παύλου «ή σωματική γυμνασία πρός όλίγον έστίν ωφέλιμος» (Α΄ Τι 4,8). Όμως οΰτε καί έλαβαν καθόλου ύπ' όψη τους τήν τακτική τών άλλων εύρωπαϊκών χωρών (Βέλγιο, Γερμανία, Ίταλία, Πορτογαλία κτλ.), πού δίνουν τή δέουσα σημασία στή διδασκαλία αλλά καί στόν όμολογιακό χαρακτήρα τοΰ μαθήματος τών Θρησκευτικών. Οΰτε βεβαίως διδάσκονται από τή μεγάλη αναβάθμιση τοΰ μαθήματος τών Θρησκευτικών στή Ρωσία.

Παραίτηση από την έθνική μας κυριαρχία

Σούνιο

Στίς 2 Δεκεμβρίου 2010 ό Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών ανακοίνωσε ότι μέ τό άρθρο 14 παρ. 5 τής δανειακής σύμβασης ή Έλλάδα παραιτείται ΑΜΕΤΑΚΛΗΤΑ καί ΑΝΕΥ ΟΡΩΝ από τίς άσυλίες προστασίας τής έθνικής κυριαρχίας. Μέ τόν όρο αυτό, ύπογραμμίζει, παραβιάζονται θεμελιώδεις άρχές τοῦ διεθνούς, τοῦ ευρωπαϊκού καί τοῦ έθνικοῦ δικαίου. «Τέτοιος πρωτόγνωρος όρος δέν συναντᾶται οὔτε σέ άποικιοκρατικές συμβάσεις... Παραβιάζει τή θεμελιώδη άρχή σεβασμοῦ τής κυριαρχίας τοῦ κράτους· άπειλεῖ, θέτει σέ κίνδυνο καί προσβάλλει στόν πυρήνα τους τά κυριαρχικά δικαιώματα, τήν ἴδια τήν κυριαρχία καί τήν ύπόσταση τής χώρας». Σύμφωνα μέ τό Δικηγορικό Σύλ-

λογο «ή δανειακή σύμβαση εἶναι ΕΚΝΟΜΗ».

Τό θέμα εἶναι ἄκρως σοβαρό καί φλέγον, ἄν μάλιστα λάβουμε ὑπ' ὄψη μας τόν όρο τής σύμβασης -ή όποία διέπεται από τό άγγλικό δίκαιο- ότι οἱ δανειστές μποροῦν νά μεταβιβάσουν σέ τρίτη χώρα τά δικαιώματά τους. Δηλαδή εἶναι δυνατό νά ἐκχωρηθεῖ ἢ νά «πουληθεῖ» τό έλληνικό χρέος σέ ἄλλες ἐνδιαφερόμενες χῶρες ἢ στήν Τουρκία, χωρίς ό δανειολήπτης (ή Έλλάδα) νά μπορεῖ νά ἀντιτάξει ἀντιρρήσεις. Μποροῦν ἐνδεχομένως νά κατασχεθοῦν ἀκόμη καί τό κτήριο τής έλληνικῆς Βουλῆς ἢ καί τά ὑπό παραγγελία πολεμικά αεροπλάνα -κάποιοι ἔγραψαν καί ἡ Ακρόπολη- από τρίτους δανειστές μας πού θά

ἀντλοῦν δικαιώματα ἀπὸ τὴν παραπάνω δανειακὴ σύμβαση ἢ θὰ ἐμφανιστοῦν στοὺς σχετικούς πλειστηριασμούς ὡς ὑπερθεματιστές.

Ἀντιλαμβανόμαστε τίς συνέπειες τῆς ἐπαίσχυντης σύμβασης μέ τούς ἐπαχθέστατους ὅρους της; Μὲ μία μόνον ὑπογραφή παραδώσαμε τὴν ἐθνικὴ μας κυριαρχία καὶ ὁλόκληρη τὴ δημόσια περιουσία μας! Τότε, γιατί ἐνόχλησε ἡ ἀνακοίνωση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς τὸ λαό: «Δηλώνουμε ὅτι εἴμαστε μία χώρα ὑπὸ κατοχὴ καὶ ἐκτελοῦμε ἐντολές τῶν κυρίαρχων δανειστῶν μας»;

Γιὰ ποιά δημοκρατία μιλάμε; Μήπως δημοκρατία εἶναι «ἐνὸς ἀνδρός ἀρχή», ψηφισμένου μάλιστα ἀπὸ τὸ 32,8% -τὸ 29,9 % δὲν ψήφισε- περίπου τῶν ἐγγεγραμμένων ἐλλήνων πολιτῶν; Ὁχρῶν οἱ δικτατορίες μπροστὰ στὰ στυγνὰ τεκταινόμενα εἰς βάρος τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ. Καὶ οἱ ἀξιότιμοι ἀκριβοπληρωμένοι βουλευτές μας τί κάνουν; Ἐλαχιστότατοι εἶδαμε νὰ ἐκφράζουν τούς προβληματισμούς τους γιὰ τὴν σύμβαση. Οἱ ὑπόλοιποι πιθανόν νὰ εἶναι ἀπασχολημένοι μέ τὴν ὑλοποίηση τοῦ ὁράματος τοῦ πρωθυπουργοῦ γιὰ τὴν Ἑλλάδα, ἡ ὁποία «ὀφείλει νὰ γίνῃ τὸ κέντρο εὐζωίας τῆς Εὐρώπης», πού ἀναλυόμενο μέ βάση τὰ ἀνὰ τὸν κόσμον ὁμοειδῆ σημαίνει νὰ μετατραπῇ σὲ τόπο ἐκπόρευσης τῶν γηγενῶν, ἀνθισσης τοῦ ὁργανωμένου ἐγκλήματος καὶ γενικότερης κατάρπτωσης τῆς κοινωνίας.

«Οἱ Ἕλληνες εἶναι λαὸς δυσκολοκυβέρνητος, γι' αὐτὸ πρέπει νὰ τοὺς χτυπήσουμε στὸν πολιτισμό, στὴ γλῶσσα, στὴ θρησκεία, στὴν ἱστορία τους, γιὰ νὰ

μὴν τοὺς δώσουμε τὴν εὐκαιρία νὰ ξαναπαναπτυχθοῦν στὴ Νοτιοανατολικὴ Μεσόγειο», δήλωνε κάποτε ὁ πολὺς ἀμερικανοεβραῖος Χένρυ Κίσσινγκερ, πρῶην ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν τῶν Η.Π.Α. Καὶ τώρα ἡ ἐπίθεση εἶναι γενικευμένη καὶ ὁργανωμένη.

Ἀδελφοί συνέλληνες, ἡ πατρίδα μας κινδυνεύει ὅσο ποτὲ μέχρι σήμερα, κι ἂς εἶναι πλουσιότατη σὲ ὀρυκτὰ καὶ ὑποθαλάσσιο πλοῦτο. Καταστράφηκε -ἀνθρωπίνως- τὸ μέλλον τὸ δικό μας, ὄχι βεβαίως τῶν πολιτικῶν μας· ἐκείνων ἐξασφαλίστηκε περίλαμπρο. Ὑποθηκεύσαμε τὸ μέλλον τῶν ἐπερχομένων γενεῶν, στοιχειώνοντας ἀκόμη καὶ τὰ σχολεῖά μας. Ἔως πότε θὰ ἀδιαφοροῦμε γιὰ τὰ ὅσα εἰς βάρος μας ἀποφασίζουν; Ἔως πότε θὰ βουλιάζουμε στὸν καναπέ τῆς τηλεψίας, δεχόμενοι τὴν πλύση ἐγκεφάλου τῶν στρατευμένων, γιὰ τὴν κατεδάφιση τῆς πατρίδας μας, δημοσιογράφων; Ἔως πότε θὰ ἀνεχόμαστε ἡ Ἑλλάδα μας νὰ «παζαρεύεται», νὰ παραδίδεται, νὰ σκλαβώνεται; Θὰ ὑποκύψουμε στοὺς τοκογλύφους, πού δανερίζουν μέ τὰ μισὰ ἐπιτόκια στίς ὑπόλοιπες χῶρες, χωρὶς νὰ διεκδικοῦν παράδοση τῆς ἐθνικῆς τους κυριαρχίας; Αὖριο θὰ εἶναι ἀργά. Ἄς μὴ μᾶς διαφεύγει τί προβλέπει ἡ ἀκροτελεύτια διάταξη τοῦ Συντάγματος: «Ἡ τήρηση τοῦ Συντάγματος ἐπαφίεται στὸν πατριωτισμὸ τῶν Ἑλλήνων, πού δικαιοῦνται καὶ ὑποχρεοῦνται νὰ ἀντιστέκονται μέ κάθε μέσον ἐναντίον ὁποιοδήποτε ἐπιχειρεῖ νὰ τὸ καταλύσει μέ τὴ βία».

*Εὐδοξία Αὐγουστίνου
Φιλόλογος-Θεολόγος*

Ἡ ταφή καί ἡ καύση νεκρῶν

Ἀπό τήν ἀρχαιότητα ὥς σήμερα

Ἡ μελέτη τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, τῆς Παλαιᾶς καί Καινῆς Διαθήκης δείχνει ὅτι κατά τήν ἀρχαιότητα ὁ ἐνταφιασμός τῶν νεκρῶν, δηλαδή ἡ κατάθεση αὐτῶν σέ τάφους, ἦταν ἡ συνισταμένη τῶν πενθικῶν ἐκδηλώσεων τῶν ἀνθρώπων. Οἱ καύσεις τῶν νεκρῶν ἐμφανίστηκαν μεταγενέστερα, ἐξαιτίας μάλιστα αἰτιῶν πού ἐπηρέασαν ἐποχικά καί τοπικά περιοχές τῆς Ἑλλάδας καί τῆς εὐρύτερης γειτονικῆς περιοχῆς. Ὡστόσο ἡ καύση τῶν νεκρῶν ἀπορρίφθηκε ἀπό τό ὀρθόδοξο πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας¹.

Ἀντίθετα ἡ παράδοση τῆς ταφῆς συνοδεύει τοὺς περισσότερους λαοὺς ἀπό τήν ἀρχαιότητα ὥς σήμερα. Ὁ σεβασμός στόν νεκρό προστατεύεται ἀπό γραπτοὺς καί ἀγραφους νόμους. Παίρνει ὅμως νέα διάσταση μέ τή διάδοση τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἡ τιμὴ στοὺς κεκοιμημένους βρίσκεται σέ

συνάρτηση μέ τήν ἰδιαίτερη στάση τῆς χριστιανικῆς πίστεως ἀπέναντι στήν ὕλη, ἡ ὁποία μεταμορφώνεται μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ, ὅπως ἐμφανέστατα δεικνύει ἡ ἀποδιδόμενη στά ἱερά λειψανα χριστιανικὴ τιμὴ.

Ἡ ἀταφία συνδέεται κυρίως μέ τήν ἄρνηση τῆς τιμῆς τοῦ νεκροῦ, κάτι πού ἀποτελεῖ βαρύτατη προσβολὴ αὐτοῦ καί τῆς οἰκογένειάς του καί ἐπιφυλάσσει μεταθανάτια τιμωρία.

Ἡ πρακτικὴ τῆς ἀποτέφρωσης ἀπαντᾷ σποραδικά σέ ὀρισμένους λαοὺς. Κυρίως, ὅμως, συνδέεται μέ πολεμικὲς ἀνάγκες, περιπτώσεις λοιμῶν, ἀδυναμία μεταφορᾶς νεκροῦ ἢ μέ δεισιδαιμονικὲς ἀντιλήψεις. Ὑπάρχουν ἀκόμα καί θρησκευτικοί λόγοι γιὰ τοὺς ὁποίους τό πῦρ τιμωρεῖ, καθαρίζει, ἐξαφανίζει τό κακό.

Στοὺς νεώτερους χρόνους λειτουργεῖ ὡς ἀντίδραση κατὰ τῆς χριστιανικῆς ταφικῆς παράδοσης, ἀργότερα δὲ κατὰ

της χριστιανικής περί ανθρωπίνου σώματος (καί αναστάσεως) διδασκαλίας².

«Ἦρθε κάποιος καθηγητής Πανεπιστημίου», ἀφηγεῖται ὁ π. Παῖσιος, «καί μοῦ λέει ὅτι σκέφτονται στά σοβαρά νά καῖνε τά ὅστ᾽ τῶν νεκρῶν, γιατί δέν ὑπάρχει χώρος.

– Βρέ, τοῦ λέω, τί δέν ὑπάρχει χώρος; Τόσα ρουμάνια ἔχει ἡ Θεσσαλονίκη!...

– Καί ἐξ ἀπόψεως ὑγιεινῆς! μοῦ λέει.

– Τί ἐξ ἀπόψεως ὑγιεινῆς, πού ἔχετε βρωμίσει ὅλο τόν κόσμο, πού βρωμίσατε τή θάλασσα στή Θεσσαλονίκη καί ἀλλοῦ, ἐνῶ τά ὅστ᾽ εἶναι πλυμένα, καθαρισμένα! Λίγο σεβασμό! Ἀλλά αὐτοί πάνε νά ἐξευτελίσουν τόν ἄνθρωπο, νά τόν κάνουν νά μὴν ἀξίζει τίποτα. Νά τόν ξεκόψουν ἀπό τή ρίζα του, ἀπό τούς προγόνους του, ἀπό τήν παράδοσή του, νά τόν ἀφήσουν μόνο καί ἔρημο, νά καταστρέψουν τή μνήμη του, τή σύνδεσή του μέ τούς προηγούμενους, μέ τίς ἀξίες καί τή ζωή τῶν προγόνων, γιά νά τόν κάνουν μετά ὅ,τι θέλουν μέ διάφορες θεωρίες, νά τόν τραβᾶν ἀπό δῶ καί ἀπό κεῖ. Πᾶνε νά σκορπίσουν τήν ἀθεΐα. Πέθανε; Πάει χάθηκε ὁ ἄνθρωπος!

Νά μὴν μπορεῖ νά πάει στό κοιμητήριο, νά φέρεי στή μνήμη του τόν νεκρό, νά ἀποδώσει κάποιο σεβασμό, κάποια τιμή, νά σκεφεῖ σοβαρά πάνω στή ζωή, νά καταλάβει ὅτι εἴμαστε περαστικοί ἀπ' αὐτόν τόν κόσμο, ὅτι ἔχει ἀξία ἡ δικαιοσύνη καί ἡ τιμημένη ζωή. Αὐτοί θέλουν νά κρατοῦν τό νοῦ τοῦ ἀνθρώπου σ' αὐτή τή ζωή συνέχεια, χωμένο μέσα στήν ὕλη. Μετά, μέσα σ' αὐτά τά ὅστ᾽ ὑπάρχουν καί τόσοι ἅγιοι, πού δέν τούς γνωρίζουμε...

Παλιά εἶχαν τόσο σεβασμό στούς νεκρούς, ἀφοῦ δέν ἔπαιρναν τίποτα ἀπό νεκρό. Μιά φορά στόν πόλεμο, μᾶς εἶπε ὁ ταγματάρχης: “Ὅποιος ἔχει παλιά παπούτσια, ἅμα θέλει, μπορεῖ νά πάρει ἀπό τούς

νεκρούς”. Κανείς δέν πήρε. Τώρα τούς καῖνε στή Δύση καί θέλουν καί ἐδῶ νά κάνουν τέτοια»³.

Ἡ στάση τῆς Ἐκκλησίας

«Ἡ στάση τῆς Ἐκκλησίας στό ζήτημα εἶναι ὅτι δέν ἀποδέχεται τήν ἀποτέφρωση γιά τούς πιστούς της καί δέν μπορεῖ νά ἐπιτελεῖ κηδεῖες καί μνημόσυνα σ' ὅσους ἐλεύθερα τήν ἀποδέχονται. Οἱ ἐπίσημες ἀποφάνσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀπορρίπτουν τήν καύση. Προβάλλεται ἡ δογματική διάσταση τῆς ταφῆς σέ σχέση μέ τήν τιμή τῶν ἱερῶν λειψάνων καί τή μακραίωνα παράδοση τῆς Ἐξοδίου Ἀκολουθίας, πού ἔχει καθαγιαστεῖ μέσα ἀπό τή θεολογία καί τήν πράξη τῶν μεγάλων διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ τυχόν ἀλλαγὴ της ἐπηρεάζει, (ἂν δέν καταλύει) καί ὅλο τόν συμβολισμό πού ἐμπεριέχεται σ' αὐτήν»⁴.

Κατά τήν ὀρθόδοξη διδασκαλία ἡ ψυχὴ περιφρουρεῖται μέσα στό σῶμα πού τό μεταμορφώνει σέ ναό. Τό σῶμα πού διαφυλάσσει τό θησαυρό τῆς ψυχῆς δέν εἶναι φυλακή. Ὅσο ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἐν ζωῇ, τό σῶμα τό βλέπει ὡς θυσιαστήριο. Γι' αὐτό καί ἡ βάνουση ἐπέμβαση ἐπάνω του καί ἡ ὑποταγή του στίς ὀρμές, πού δουλώνουν τό αὐτεξούσιο, δηλώνουν ἀσέβεια καί ἀποτελοῦν βεβήλωση καί ἁμαρτία.

Τό σῶμα δέν περιμένει τήν καταστροφή του, ἀλλά τήν «ἐτέρα μορφή»⁵ του, τήν ἀναμόρφωσή του «εἰς τό ἀρχαῖον κάλλος». Αὐτή εἶναι ἡ αἰτία πού ἡ Ἐκκλησία προσεγγίζει τό σῶμα μέ ἰδιαίτερο σεβασμό καί αἰσθήματα ἱερά. Δέν καίμε τούς ναούς, πολὺ περισσότερο τούς ἔμψυχους ναούς.

Οἱ νεκροὶ δέν εἶναι «πεθαμένοι», ἀλλά κεκοιμημένοι. Τοποθετοῦνται μέ σεβασμό στόν τάφο, στραμμένοι πρὸς τήν ἀνατολή μέ τήν προσδοκία τῆς ἀναστάσεώς τους.

Ἡ Ἐκκλησία συνειδητά ἀρνεῖται τόν ὄρο «νεκροταφεῖα» καί ἐπιμένει στόν ὄρο «κοιμητήρια». Δέν τιμᾷ τό σῶμα καί χωριστά τήν ψυχή, ἀλλά τό σύνδεσμο τῶν δυό, τόν ἄνθρωπο ὡς «ὅλον». Στόν κίνδυνο νά ξεχαστεῖ ὁ ἄνθρωπος, ἐπειδὴ δέν φαίνεται ἡ ψυχή του, διατηροῦμε τό σῶμα, πού δέν μᾶς τόν θυμίζει μόνο ὅταν λειτουργεῖ, ἀλλά καί ὅταν ἀπλά ὑπάρχει. Ἡ ὀριστική καταστροφή τοῦ σώματος, ἡ καύση του, δέν εἶναι καύση νεκροῦ ἀνθρώπου, ἀλλά προσπάθεια καύσης τῆς ζωντανῆς ψυχῆς του -κάτι πού δέν καταστρέφεται⁶.

Καρύδα Στυλιανή
Χημικός - Θεολόγος

1. Αναστασίου Π. Τίγκα, *Ἡ ταφή τῶν νεκρῶν*, Αθήνα 1993, σ. 179.

2. Ἰω. Τσαντήλα, *Ἐκκλησιαστική Ταφή ἢ ἀποτέφρωση*; σ. 317.

3. Ἀθ. Ρακοβαλῆ, *Ὁ πατήρ Παῖσιος μοῦ εἶπε...*, Θεσσαλονίκη⁴ 1998, σ. 57-58.

4. Ἰω. Τσαντήλα, *ἔ.ἀ.*, σ. 318.

5. Μρ 16,12.

6. Ἀρχιμ. Νικ. Χατζηνικολάου, *Ἐλεύθεροι ἀπό τό γονιδίωμα - Προσεγγίσεις Ὁρθόδοξης βιοηθικῆς, Κέντρο Βιοιατρικῆς Ἠθικῆς καί Δεοντολογίας*, Αθήνα, σ. 363-6.

Ἡ γλῶσσα μπορεῖ νά γίνει ὄργανο ἐπικοινωνίας μεταξύ τῶν ἀνθρώπων, ἐργαλεῖο πού θά γκρεμίσει τά τείχη πού ὑψώνονται στίς διανθρώπινες σχέσεις. Μπορεῖ νά δώσει ἀπαντήσεις σέ ποικίλα ἐρωτήματα, νά μᾶς βοηθήσει νά δοῦμε τά πράγματα καί ἀπό τήν ὀπτική γωνία τοῦ ἄλλου, νά σπάσει τόν πάγο καί νά βοηθήσει τίς καρδιές νά ἔρθουν πιό κοντά ἢ μιᾷ στήν ἄλλη, τά χέρια νά σφίξουν καί οἱ ἄνθρωποι νά νιώσουν συνάνθρωποι.

Πόσες φορές ὅμως μέ ὀδύνη, μέ τρόπο δέν συνειδητοποιοῦμε ὅτι ἄλλα λέμε κι ἄλλα καταλαβαίνει ὁ συνομιλητής μας. Πόσες φορές δέν νιώθουμε ὅτι μιλάμε ἄλλη γλῶσσα ἀκόμα καί μέ ἄτομα πού βρίσκονται κοινωνικά κοντά μας, μέ ἀνθρώπους πού μεγαλώσαμε καί ἀνατραφήκαμε στό ἴδιο οἰκογενειακό περιβάλλον, μέ ἀνθρώπους μέ τούς ὁποίους συνεργαζόμαστε ἐπαγγελματικά, μέ τόν/τή σύζυγο πού ἔχουμε δεθεῖ στίς ἴδιες εὐθύνες καί χαρές; Ἐνῶ τόσα πράγματα μᾶς ἐνώνουν, ἔρχονται στιγμές πού μέ πικρία διαπιστώνουμε ὅτι, ὅσο κι ἂν τούς προσφέρουμε ἐκεῖνο πού ἔχουμε μέσα μας, αὐτοί δέν τό δέχονται ἢ τό παρανοοῦν, ὥστε μᾶς πληγώνουν καί μᾶς ἀδικοῦν. Εἶναι εὐκόλο ἐκεῖνη τή στιγμή νά ὑψώσουμε τήν ἔνταση τῆς φωνῆς μας καί νά ἐκφράσουμε ἔντονα τό παράπονό μας. Πόση δύναμη χρειάζεται ἐκεῖνη τήν ὥρα γιά νά σιωπήσουμε, νά κλείσουμε τό στόμα καί νά μή μιλήσουμε. Κάτι τέτοιο θά χαμηλώσει τήν ἔνταση, θά διακόψει τή συνέχεια, θά ταπεινώσει τήν ὀργή, θά σβήσει τό θυμό. Καί ἂν, ἐκτός ἀπό τή σιγή, βροῦμε τή δύναμη νά κράξουμε στόν Παράκλητο νά ἔρθει ἄρωγός στή δύσκολη ὥρα, θά ποῦμε τά ἀπαραίτητα λόγια, θά περικόψουμε τά περιττά, θά ἐμπνευστοῦμε γιά τά πρέποντα, γράφει ὁ Ἅγιο-

Ἡ δύναμη τῆς σιωπῆς

ρείτης μοναχός Μωυσῆς στό ἔργο του «Εὐλαλη σιωπή». Ἄν βροῦμε τό θάρρος καί τή δύναμη γιά μία τέτοια παράλληλη ἐνέργεια, ὁ Κύριος θά μᾶς ἐλεήσει καί μέσα ἀπό τίς ἐνέργειες τοῦ συνομιλητῆ μας θά δώσει ἀπάντηση στή μυστική δέηση πού Τοῦ ἀναπέψαμε.

Ὅμως δέν εἶναι εὐκόλο νά ἐνεργήσουμε μέ αὐτόν τόν τρόπο, γιατί πρέπει πρῶτα νά ἀφιππεύσουμε τό καλάμι τοῦ ἐγωισμοῦ μας, νά ἀφήσουμε παράμερα τή ματαιοδοξία μας καί νά ἐνδυθοῦμε τήν ταπείνωση. Χρειάζεται νά παραιτηθοῦμε ἀπό τήν ὁποιαδήποτε προσπάθεια ἐξεύρεσης ἐπιχειρημάτων γιά νά ἀντικρούσουμε τόν ἄλλο καί μέ ταπείνωση καί μυστική δέηση νά προσπαθήσουμε νά τόν ἀκούσουμε. Νά βάλουμε τόν ἐαυτό μας στή θέση του γιά νά μπορέσουμε νά κατανοήσουμε τόν τρόπο σκέψης του, τή δική του ὀπτική στό συγκεκριμένο ζήτημα. Γιά νά τό πετύχουμε ὅμως αὐτό, χρειάζεται νά

ἀποφύγουμε τούς παράλληλους μονόλογους. Νά μάθουμε νά σιωποῦμε, ἀρκεῖ τήν ὥρα τῆς φαινομενικῆς σιωπῆς νά μπορούμε νά διατηροῦμε συνεχῇ ἐπικοινωνία μέ τόν οὐρανό· καί νά γνωρίζουμε ὅτι τήν ὥρα τῆς σιωπῆς τελοῦνται τά μεγάλα θαύματα, οἱ ἀδιαφήμιστες ἥρωικές πράξεις, ἡ γνωριμία μέ τόν ἄγνωστο ἐαυτό μας καί ἡ ἀληθινή ἀγαπητική ἐπικοινωνία μέ τόν συνάνθρωπο, πού μέσα στή σφαίρα τοῦ Θεοῦ γίνεται ἀδερφός.

Σουλτάνα Τσιάρα
Φιλόλογος

«Ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἅλατι ἡρτυμένος, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἐνὶ ἐκάστῳ ἀποκρίνεσθαι».

(Κλ 4,6)

Ἀπ' τόν καιρό τοῦ χαλασμοῦ

Ώσυχά ζούσε ὁ Ἀντώνης στό χωριό του, Γιαννακάντων τῆς Μαιτσούκας, μέ τή γυναίκα του τήν Ἑλένη καί τά δύο τους παιδιά. Ἦτανε νοικοκύρης καί δέν πείραζε κανέναν. Ὡσπου ἤρθε ὁ σίφουνας καί ξερίζωσε τό χωριό. Πῶς νά ξεχάσει τή μέρα ἐκείνη πού ὀρμησαν οἱ Τοῦρκοι στό χωριό καί μάζεψαν ὅλους τούς ἄντρες γιά νά τούς στείλουν

στά τάγματα ἐργασίας, στά «ἀμελέ ταμπουρού»!

Τρία χρόνια κράτησε τό μαρτύριο. Ἐξοντωτική πορεία, σκληρή δουλειά γιά τό ἄνοιγμα δρόμων, τό σπάσιμο πέτρας. Μέ σκισμένα ροῦχα στό κρύο καί στό χιόνι, μέ βρισιές, χτυπήματα, τιμωρίες, βασανιστήρια, καί τό φαῖ λιγοστό, κανένα ξεροκόμματο πού στά κρυφά τούς πέταγαν οἱ ντόπιοι, ὅταν λυπόταν τά χάλια τους. Ὡς τό Ἐρζερούμ καί τόν Εὐφράτη ποταμό τούς ἔφτασαν, μέ τήν κρυφή καί φανερή ἐπιθυμία νά τούς ἐξολοθρεύσουν στό δρόμο. Ὅποιος ἀρρώσταινε τόν πέταγαν καί συνέχιζαν τήν πορεία. Πολλοί ἄφησαν τήν πνοή τους σ' αὐτή τή διαδρομή τοῦ θανάτου.

Ἔτσι πέταξαν καί τόν Ἀντώνη μία μέρα πού ἀρρώστησε καί δέν μπορούσε ν' ἀκολουθήσει. Τόν πέταξαν νά τόν φᾶνε τά σκυλιά. Κι εἶπαν ὅλοι στό τάγμα ὅτι ὁ Ἀντώνης πέθανε...

Ὁ Ἀντώνης ὅμως δέν εἶχε πεθάνει. Κάποιος πού τόν λυπήθηκε τόν περιμάζεψε στόν ἀχυρώνα. Κι ἐκεῖ, χωρίς τόν ἄερα νά τοῦ σπάει τά κόκκαλα καί μέ

λίγο φαγητό συνήλθε. Ήτανε θέλημα Θεοῦ νά ζήσει.

Όταν κατόρθωσε νά φτάσει στή Χάλκη, ἦταν 1925. Εἶχαν ἤδη περάσει τρία χρόνια πού δέν εἶχε κανένα νέο ἀπ' τήν οἰκογένεια. Μόνο ἔμαθε μέσω τοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ πώς τό χωριό ξεριζώθηκε ἓνα χρόνο πρίν, τό 1924, κι οἱ χωριανοί, οἱ πιά πολλοί, βρίσκονταν κάπου στή Μακεδονία, στό Δρέπανο τῆς Κοζάνης.

Κι ἡ Ἑλένη; Ἐμεινε ἡ δόλια μέ τά δυό παιδιά μικρά νά περιμένει τόν Ἀντώνη. Μέρα μέ τή μέρα τά πράγματα ἀγρίευαν καί ἀπό τούς χωριανούς πολλοί φεύγανε.

-Ἐλα μαζί μας, τῆς ἔλεγαν. Ἐδῶ κινδυνεύουμε, δέν τό βλέπεις; Ἀπό μαχαίρι θά μᾶς περάσουν ὅλους. Λυπήσου τά παιδιά.

- Ὅχι, ἀπαντοῦσε ἐκείνη. Θά περιμένω τόν Ἀντώνη. Ἄν φύγω, πῶς θά μᾶς βρεῖ;

Ἐφτασε ἡ ὥρα τῆς ἀνταλλαγῆς. Ὅσοι εἶχαν ἀπομείνει, θά φεύγανε γιά τήν Ἑλλάδα. Τό χωριό θά ἐρήμωνε, μά ἡ Ἑλένη δέν ἀποφάσιζε νά φύγει. Ὡσπου ἦρθε τό νέο πώς ὁ Ἀντώνης πέθανε ἐκεῖ στά βάθη τῆς Μικρασίας, καί πώς δέν ἔχει τίποτε νά περιμένει πιά. Οὔτε νά τόν θρηνήσει δέν πρόλαβε. Μόνο μάζεψε τά παιδιά κι ἔφυγε μαζί μέ τούς τελευταίους. Ἀλλά ὁ πόνος δέν ἦταν νά τελειώσει ἐκεῖ. Τά δυό παιδιά τῆς πέθαναν στό δρόμο κι ἔφτασε στό Δρέπανο ἓνα ξερό κορμί. Τόν πρῶτο καιρό γυρνοῦσε σάν χαμένη. Πῶς νά τήν παρηγορήσεις τήν πεντάρφανη!

Ὁ παπᾶς τοῦ χωριοῦ τήν ἔπιασε μιά μέρα νά τή συμβουλευθεῖ: «Κόρη μου, εἶναι μέγας ὁ σταυρός σου. Ἀλλά δέν

μπορεῖς νά μείνεις ἔτσι, ὀλομόναχη, χωρίς προστάτη. Εἶσαι νέα ἀκόμη κι ὁμορφη. Ὁ Σπύρος τοῦ Παναγῆ εἶναι καλό παλληκάρι. Πάρ' τότε ν' ἀναστήσεις ἄλλα παιδιά, νά κάνεις οἰκογένεια, ν' ἀφήσεις πίσω σου τόν πόνο». Ἐτσι τόν πῆρε μέ τήν εὐλογία τοῦ χωριοῦ μιᾶς κι ἦταν ὀρφανή. Πῶς νά 'ξερε πῶς τό κακό δέν εἶχε τέλος...

Πάγωσε τό χωριό, ὅταν ὁ νεκραναστημένος Ἀντώνης ἔκανε τήν ἐμφάνισή του, γυρεύοντας γυναίκα καί παιδιά. Ποίος νά τοῦ πεῖ ὅτι παιδιά δέν εἶχε, ἀλλ' οὔτε καί γυναίκα πιά! Ἡ Ἑλένη ἦταν ἤδη ἑπτὰ μηνῶν ἔγκυος. Τώρα; Τά δικαστήρια ἀποφασίζουν.

Ἡ Ἑλένη δέν μπορεῖ νά συνέλθει. Βλέποντας τόν Ἀντώνη λιποθυμᾷ. Ὅταν ὁ δικαστής ρώτησε τήν Ἑλένη ποιόν σύζυγο ἐπιθυμεῖ, μέσα στά κλάματα φώναξε: «Τό πρῶτο μου στεφάνι!» καί λιποθύμησε ξανά.

Μάζεψε τά συντρίμματά του ὁ Ἀντώνης κι ὀρθώθηκε. Δέν τό θέλει ὁ Θεός, σκέφτηκε. Τά δικά του παιδιά εἶχαν πεθάνει κι ἓνα ἄλλο παιδί ἐρχόταν στόν κόσμο. Πόνεσε πού ἡ δική του οἰκογένεια διαλύθηκε στό χαλασμό. Πῶς αὐτός τώρα νά διαλύσει μία ἄλλη οἰκογένεια;

Ἐφυγε ἀπ' τό χωριό ὁ Ἀντώνης. Τίποτα πιά δέν τόν κρατᾷ ἐκεῖ. Πῆγε στή Νάουσα, ἀπ' τήν ἄλλη μεριά τοῦ βουνοῦ, μ' ἄλλους ἀνθρώπους, νά μή σκέφτεται, νά μή θυμᾶται. Καί μετά ἀπό χρόνια, ἔκανε κι αὐτός οἰκογένεια. Ἀλλά δέν ἦταν ποτέ πιά ὁ Ἀντώνης. Ἐνα κομμάτι του εἶχε μείνει γιά πάντα πίσω, στά βουνά τῆς πατρίδας του, στά «ἀμελέ ταμπουροῦ»...

Ἡ νοσταλγός

Γονείς και Έφηβοι Από τις συγκρούσεις στη συνεργασία

Ε'

(τελευταίο)

Τί πρέπει να κάνετε για να φτάσετε από τις συγκρούσεις στη συνεργασία με τους εφήβους σας;

Τό μαγικό κλειδί είναι η επικοινωνία. Η βάση των υγιών σχέσεων με τους εφήβους είναι η ικανότητά σας να επικοινωνείτε, ν' ακούτε και να μιλάτε ικανοποιητικά και με τρόπο φιλικό. Με σεβασμό. Πρέπει να διακρίνετε όρισμένους κλασικούς τύπους γονιών, τους οποίους και πρέπει να αποφεύγετε. Αυτοί είναι οι γονείς που διατάζουν, κάνουν κήρυγμα, διδάσκουν, αξιολογούν και γελοιοποιούν.

Βασική προϋπόθεση, για μία επικοινωνία που θα φέρει πιο κοντά γονείς και εφήβους, είναι να δεχτείτε τον έφηβο όπως είναι, με όλα του τα λάθη. Η παραδοχή όμως των γονιών δεν πρέπει μόνο να είναι μία άπλη στάση. Πρέπει να ειπωθεί με λόγια.

Για καλύτερη επικοινωνία πρέπει ν' ακούσετε τα συναισθήματα που συνοδεύουν τα λόγια του. Δείξτε του ότι όχι μόνο ακούτε αυτό που λέει αλλά

νιώθετε και την ψυχική του κατάσταση. Τό ν' ακούτε και να γίνεστε ο καθρέφτης των συναισθημάτων του απαιτεί να λέτε με ακρίβεια ό,τι νομίζετε πως νιώθει ο έφηβος π.χ.:

«Είσαι πολύ θυμωμένος».

«Είσαι πολύ πληγωμένος».

«Είσαι πολύ αναστατωμένος».

Επίσης επηρεάζουμε θετικά τους εφήβους, όταν συγκεντρώνουμε την προσοχή μας στα θετικά τους σημεία. Όταν δεν αναζητούμε την απόλυτη τελειότητα και την υπεροχή αλλά, αντίθετα, συγκεντρώνουμε την προσοχή μας στις δυνάμεις που βρίσκονται μέσα στον έφηβο -στα χαρακτηριστικά που καθορίζουν τη μοναδικότητα της προσωπικότητάς του- τότε θα μάθουμε να τον εκτιμάμε ως άτομο.

Ο έφηβος, που δεν είναι βέβαια ένας δεξιότηχνης, μπορεί να εξασκηθεί έντατικά προσπαθώντας να βελτιώσει την επίδοσή του στη μουσική. Ίσως δεν είναι πολύ εκδηλωτικός, μπορεί όμως να είναι πονετικός και καλός φίλος. Ίσως δεν είναι πρώτος μαθητής, είναι όμως υπεύθυνο μέλος της οικογένειας

καί υπεύθυνος πολίτης.

Βάλτε σκοπό σας να βρείτε
τά θετικά σημεία του και να
συγχωρήσετε τις ατέλειες, πού
κι αυτές αποτελούν μέρος του
έαυτού του. Δώστε τό μήνυμα
ότι αναγνωρίζετε και εκτιμάτε
τά θετικά του σημεία.

Ζούμε σέ μία κοινωνία πού
ψάχνει γιά λάθη. Γι' αυτό έχει
μεγάλη σημασία γιά μας τούς
γονείς ν' αποτελέσουμε γιά
τούς εφήβους μας μία αστεί-
ρευτη πηγή ενθάρρυνσης. Η
αποθάρρυνση είναι ή κυριό-
τερη αίτια γιά τήν άρνητική
συμπεριφορά τών εφήβων, γιά
τήν άποτυχία τους να λειτουρ-
γήσουν θετικά.

Η ενθαρρυντική σχέση
πού θά καλλιεργήσουμε θά
αναπτύξει τό θάρρος του εφή-
βου γιά ν' ανταπεξέλθει στίς
δυσκολίες της ζωής (σχολικές,
κοινωνικές, πνευματικές).

Ό γονιός πού ενθαρρύνει:

1. Εκτιμάει και δέχεται
τόν έφηβο.

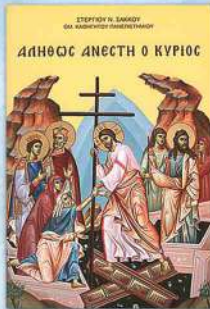
2. Έπικοινωνεί μαζί του
μέ τέτοιο τρόπο ώστε τόν βοη-
θάει να δημιουργήσει τό αϊ-
σθημα της επάρκειας και αυ-
τοεκτίμησης.

3. Έκδηλώνει έμπιστοσύνη
και πίστη. Δίνει τό μήνυμα:
«Ξέρω πως θά κάνεις ό,τι μπο-
ρείς, έχεις όλη τή συμπαρά-
στασή μου, ανεξάρτητα από τό
αποτέλεσμα».

Πηνελόπη Καραμήτσου
Ίατρος

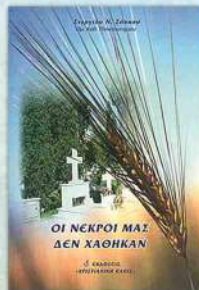
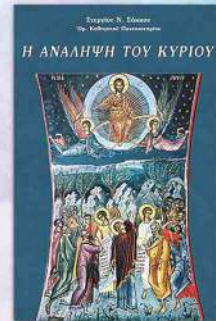
ΒΙΒΛΙΟΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

... γιά να βιώσετε
τά πνευματικά μηνύματα
της περιόδου

**ΑΛΗΘΩΣ ΑΝΕΣΤΗ
Ο ΚΥΡΙΟΣ**

**Η ΑΝΑΛΗΨΗ
ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ**

**ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ ΜΑΣ
ΔΕΝ ΧΑΘΗΚΑΝ**

Καί
γιά τούς ύποψηφίους σας
**ΠΩΣ ΘΑ ΕΠΙΤΥΧΕΙΣ
ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΣΟΥ**

**Ζητήστε τα
στό Βιβλιοπωλείο μας
ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ
Γ. Μπακατσέλου 5,
Θεσσαλονίκη
τηλ. 2310 274518**

Καλημέρα, ἀδελφέ μου!

Κάθισα στή θέση πού βρῆκα στό λεωφορεῖο κι ἔβγαλα τό περιοδικό «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ» πού εἶχα στήν τσάντα μου. Μόλις εἶχα παραλάβει τό καινούργιο τεῦχος. Θά ἀξιοποιούσα τήν ὥρα μου εὐχάριστα κατὰ τή διαδρομή. Δίπλα μου κάθισε μιά συμπαθητική νεαρή κοπέλα.

Δέν πέρασαν οὔτε πέντε λεπτά ὅταν ἔνιωσα ἓνα ἀπαλό χάδι στό χέρι μου, αὐτό πού κρατοῦσε τό περιοδικό, καί τήν ἐπίσης ἀπαλή φωνή της νά μοῦ λέει μέ λαχτάρα:

- Ἄχ, εἶστε ἀδελφή;

Γύρισα καί τήν κοίταξα περιμένοντας νά ἀντικρίσω κάποια συνάδελφο ἢ παλιά γνώριμη. Πρέπει νά εἶχα πολλή ἀπορία στό βλέμμα μου, γιατί ἀναδιπλώθηκε καί μέ ρώτησε:

- Μπορῶ νά ρωτήσω τί ἔκδοση εἶναι αὐτό πού διαβάζετε; Γύρισα τό φύλλο καί τῆς ἔδειξα τό ἐξώφυλλο τοῦ περιοδικοῦ.

- Ὠ, συγγνώμη, μοῦ εἶπε. Ἐκανα λάθος.

Τότε ἐγώ τή ρώτησα:

- Ποιάς ἔκδοσης νομίζατε ὅτι εἶναι τό περιοδικό μου;

- Τῶν μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβᾶ, μοῦ ἀπάντησε χωρίς δισταγμό.

Δέν εἶπαμε τίποτε ἄλλο. Ἄλλωστε κατέβηκε στήν ἐπόμενη στάση. Ἴσως νά ἦταν ὁ ἄρχικός της προορισμός. Ἴσως ἀπλά δέν θέλησε νά κάτσει ἄλλο δίπλα μου. Ὡστόσο, ἀναρωτήθηκα: Ἀραγε, ἐγώ θά σηκωνόμουν ἢ θά ἐξακολουθοῦσα νά κάθομαι δίπλα σέ κάποιον, οἱ πεπεισμένοι τοῦ ὁποῖου τσαλαπατοῦν τόσο βάνουσα τό ὄνομά Του; Κι ἀπό τήν ἄλλη, δείχνω ἐγώ τήν εὐαγγελική φιλαδελφία πού τόσο καλά μιμούνται οἱ παραχαράκτες τοῦ Εὐαγγελίου; Θυμήθηκα τήν πικραμένη διαπίστωση

τοῦ Κυρίου, ὅτι οἱ υἱοί τοῦ σκότους εἶναι φρονιμότεροι ἀπό τοὺς υἱούς τοῦ φωτός.

Σταμάτησα νά διαβάζω. Μόνο κοιτοῦσα ἔξω ἀπ' τό τζάμι γιά νά κρύψω τά δάκρυα στά μάτια μου. Γιά τήν πλανεμένη ἐκείνη ψυχὴ καί γιά τή δική μου ράθυμη ἀμέλεια, πού ἐπνιγε ἡ συνήθεια. Πόσοι ἀδελφοὶ ὑπάρχουν ἄραγε γύρω μου, ἀκόμη καί μέσα σ' αὐτό τό λεωφορεῖο, πόσοι πικραμένοι, μόνοι, πού ἴσως νά μή χρειάζονται τίποτε ἄλλο ἀπὸ αὐτό τό χαμόγελο καί τό ἀπαλό χάδι, πού τοὺς ἔχω στερήσει, ἀπὸ τή γλυκεῖα αἴσθηση ὅτι κάποιος εἶναι δίπλα κι ὄχι ἀπέναντί!

Πόσες μέρες ἔχω ξοδέψει χαμένη μέσα στό πανομοιότυπο ἡμερήσιο χρονοδιάγραμμα, πού ἀφέθηκα νά ἀκολουθῶ μέ ρομποτική ἀκρίβεια, ἀλύγιστο κι ἀστόλιστο ἀπὸ τήν ἀδελφική προσέγγιση πού σκεπάζει ὁ κοινός γιά ὅλους μας οὐρανός! Χωρίς ἀλλά, χωρίς δικαιολογίες. Ἄς πνίξω, ἐπιτέλους, αὐτό τό τόσο μίζερο «τί μπορῶ νά κάνω ἐγώ;» πού χαϊδεύει τ' αὐτιά σάν νανούρισμα. Κι ἂν δέν θά γίνω ποτέ Μέγας Βασίλειος οὔτε Ἁγία Φιλοθέη, θά ὑπάρχει πάντα κάτι πού μπορῶ νά σοῦ προσφέρω, ἅς εἶναι μικρό κι ἀσήμαντο. Κι ἀπλό, ὅσο ἓνα χαμόγελο.

Κι ἅς πάρω μιά ἀπόφαση: Νά βάλω κι ἐσένα στό ἡμερήσιο χρονοδιάγραμμα. Κάτω ἀπ' αὐτόν τόν οὐρανό, πού ἄλλοι μοιράζονται μιά πλάνη κι ἄλλοι μιά αἰωνιότητα, κάτω ἀπ' τό βλέμμα τοῦ Θεοῦ πατέρα, ἅς εἶμαι ἐγώ ἐδῶ γιά σένα. Καί κάθε μέρα πού ἔρχεται νά προσπαθῶ νά γίνωμι ὁ ἀδελφός τῆς καρδιάς σου.

Καλημέρα, ἀδελφέ μου!

Μαρτινιανή

Τί άνθρωπος!

Άνοιξε μέ βιάση τό βήμα της ή κυρία Άννέτα καί τράβηξε απότομα τήν κόρη της νά τήν ακολουθήσει. Ἐκείνη χαμογέλασε ντροπιασμένη στή συνομιλήτριά της καί ἀκολούθησε ἐνοχλημένη τή μητέρα της.

- Θά μᾶς πουλήσει καί οἶκτο ή Ἑλενίτσα! ἔ, ὄχι δά! Ἐπειδή, δηλαδή, ἦταν τυχερή καί πέρασε μέ τήν πρώτη;

Ἡ κυρία Άννέτα περπατοῦσε καί μουρμούριζε κι ή Νίκη δίπλα της δέν μποροῦσε νά τήν ἡσυχάσει.

- Μαμά, δέν ἔχεις δίκιο, εἶπε ἀποφασισμένη νά βάλει τέλος στήν γκρίνια τῆς μητέρας της. Ἡ Ἑλένη δέν πέρασε στήν Ἱατρική ἀπό τύχη. Ἡ Ἑλένη ἦταν τό καλύτερο μυαλό τοῦ σχολείου μας κι οὔτε μοῦ πουλοῦσε οἶκτο. Ξέρω ὅτι μέ ἀγαπάει!

- Ἔμ, βέβαια, ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς! Τώρα εἶναι καβάλα στ' ἄλογο, ἐνῶ ἐσύ δίνεις γιά δεύτερη φορά. Πόσο ἀνόητη εἶσαι πού δέν καταλαβαίνεις πώς στό βάθος νιώθει περηφάνη πού ἐκείνη, ή κόρη ἐνός ἀγράμματου ἐργάτη πέρασε μέ τήν πρώτη στήν Ἱατρική καί σύ, ή κόρη τοῦ γιατροῦ, δίνεις γιά δεύτερη φορά καί... ἄν περάσεις! Κατάλαβες;

- Μαμά, σταμάτα, δέν ξέρεις τί λές! Ἀντί νά μοῦ δίνεις θάρρος καί κουράγιο μοῦ κόβεις τά φτερά! Τί μᾶς φταίει ή Ἑλένη ἄν δέν ἔγραψα ἐγώ καλά;

Ἐφτασαν στό σπίτι ἄν ὄχι μαλωμένες τουλάχιστον ψυχραμένες. Ἡ Νίκη μπῆκε στό δωμάτιό της γιά διάβασμα κι ή κυρία Άννέτα πιάστηκε μέ τίς δουλειές.

Ξέχασαν κι οἱ δύο τους τήν Ἑλένη μά ή διάθεσή τους δέν ἔλεγε νά φτιάξει. Κόντευε πιά μεσημέρι. Πόσο γρήγορα περνᾶνε οἱ ὥρες ὅταν πρέπει νά βγάλεις τήν ὕλη!

Κι ή Νίκη ἔβλεπε πώς ἔφτασε ὁ καιρός καί

δέν ἔνιωθε ἑτοιμη. Σέ τρεῖς μέρες ἔδινε τό πρώτο μάθημα κι αὐτό τήν ἄγχωνε φοβερά. Ὅχι πώς δέν ἐτοιμάστηκε ὅπως ἔπρεπε. Ὅχι πώς δέν διάβασε καί μέ τό παραπάνω, ὅμως ή περσινή της ἀποτυχία τῆς στέρησε ἐκείνη τή σιγουριά πού ἔχει ὁ ἄνθρωπος ὁ πανέτομος.

Χωρίς λόγο τῆς ἔρχονταν δάκρυα καί τότε ἦταν πού ἔνιωθε τήν ἀνάγκη νά βρεθεῖ ἕνας ἄνθρωπος καί νά τῆς πεί «ὅλα θά πᾶνε καλά», νά πάρει ἀπό πάνω της τό ἄγχος καί τήν ἀγωνία.

Τό κουδοῦνι τῆς πόρτας ἔκανε τή Νίκη νά κοιτάξει τό ρολόι της.

«Ἡ ὁ Γιώργος ἤ ή Μαρίνα», σκέφτηκε καί μέ τή σκέψη ὅτι κάποιος ἀπό τούς δύο θά ἔμπαινε στό σπίτι βγῆκε ἀπό τό δωμάτιο γιά νά τόν προῦπαντήσει.

Ἐνα ἐπιφώνημα χαρᾶς τῆς ξέφυγε σάν ἀντίκρουσε μπροστά της τήν Ἑλένη.

Ἦταν γελαστή καί χαρούμενη ὅπως πάντα.

- Ἡ μαμά ἔφτιαξε ρεβανί καί ἐπειδὴ ξέρω πόσο πολύ σ' ἀρέσει εἶπα νά σοῦ φέρω λίγο, νά γλυκάνω τίς πίκρες τοῦ διαβάσματος, εἶπε γεμάτη χάρη ἡ Ἑλένη κι ἀγκάλιασε μέ στοργή τή φίλη της.

Ἡ κυρία Ἀννέτα, δίχως νά χαιρετήσει τήν Ἑλένη, χώθηκε στήν κουζίνα της. Ἐνα τσίμπημα ἔνιωσε μέσα της. Τό καταλάβαινε πώς ἡ Ἑλένη δέν τῆς ἔφταιγε σέ τίποτε καί πώς αὐτό πού ἔκανε ἦταν πολύ εὐγενικό καί ὁμορφο, ὅμως δέν μπόρεσε οὔτε μία λέξη καλή νά πει στό κορίτσι.

Μπήκαν στό δωμάτιο τῆς Νίκης οἱ δύο φίλες καί κλείστηκαν ἐκεῖ γιά ὥρα πολλή. Οὔτε σάν ἦρθε ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ βγήκαν. Οὔτε σάν ἔφτασαν κι ὁ Γιώργος μέ τή Μαρίνα. Σ' ἀναμμένα κάρβουνα καθόταν ἡ κυρία Ἀννέτα. Πόση ὥρα ἀκόμα θά τῆς φάει ἀπό τό διάβασμα; Τί λένε τόσες ὥρες ἐκεῖ μέσα; Τινάχτηκε ἀπό τή θέση της σάν ἄκουσε ν' ἀνοίγει ἡ πόρτα.

- Νά ἴσαι καλά, Ἑλένη μου, ἄκουσε τήν κόρη της νά λέει. Νά ἴσαι καλά π' ἀφιέρωσες τόση ὥρα γιά μένα.

- Θά ῥθῶ κι αὐριο, εἶπε χαρούμενα ἡ Ἑλένη. Ἐχω βέβαια ἓνα ὑποχρεωτικό ἐργαστήριο μά θά δῶ πῶς θά τό βολέψω. Μή φοβᾶσαι τίποτε, μαζί θά διαβάσουμε κι ὅλα θά πᾶνε καλά!

- Ἀχ, Ἑλένη μου, πόσο κουράγιο μοῦ ἔδωσες, εἶπε γεμάτη εὐγνωμοσύνη ἡ Νίκη. Ὁ Θεός σ' ἔστειλε τήν ὥρα πού σέ χρειάζονται.

Ἐφυγε ἡ Ἑλένη κι ἡ κυρία Ἀννέτα δέν ἄνοιξε τό στόμα της νά πει μία κουβέντα. Ἐβλεπε τήν κόρη της χαρούμενη καί αἰσιόδοξη κι ἀπό τή μία χαιρότανε κι ἀπό τήν ἄλλη τό τσίμπημα μέσα της τή φαρμάκωνε.

Ἦρθε καί τήν ἄλλη μέρα ἡ Ἑλένη, γελαστή καί αἰσιόδοξη. Ἦρθε καί τήν πα-

ράλλη. Ἦρθε καί τό πρωί-πρωί τῶν ἐξετάσεων.

- Πέρασα νά σέ πάρω νά πᾶμε μαζί ὡς τό σχολεῖο, τῆς εἶπε καί πιάνοντάς την ἀπό τό μπράτσο κατέβηκαν μαζί τά σκαλιά τοῦ σπιτιοῦ.

Μαλάκωσε ἡ καρδιά τῆς κυρίας Ἀννέτας σάν τίς εἶδε νά φεύγουν ἀνάλαφρες γιά τό σχολεῖο. Ὅχι, δέν ἔνιωθε πιά ἐκεῖνο τό τσίμπημα.

- Ἄς πάω ν' ἀνάψω κι ἐγώ ἓνα κερί, εἶπε καί ξεκίνησε γιά τήν ἐκκλησία.

Ἐφτασε ὅταν ὁ ἱερέας ἔλεγε τό «Δι' εὐχῶν» τοῦ Ὁρθρου. Μπήκε στό ναό καί κάθισε σέ μία γωνιά. Σχεδόν κανέναν δέν ἤξερε κι οὔτε καί πολλοί τή γνώριζαν. Εἶναι ἀλήθεια πῶς δέν ἐρχόταν καί συχνά στήν ἐκκλησία καί, καθὼς ὁ κόσμος ἔβγαινε, κανεῖς δέν τήν πρόσεξε ἐκεῖ πού κάθισε.

Ξαφνικά εἶδε τήν Ἑλένη νά μπαίνει βιαστική στό ναό. Ἐκανε νά τή φωνάξει μά δέν πρόλαβε. Ἡ Ἑλένη κατευθύνθηκε πρὸς τόν ἱερέα. Ἐκεῖνος μόλις τήν εἶδε ἦρθε πρὸς τό μέρος της καί ἔτσι βρέθηκαν πολύ κοντά στήν κυρία Ἀννέτα.

- Πιστεύω πῶς θά πάει καλά, πάτερ, εἶπε μέ αἰσιοδοξία ἡ Ἑλένη.

- Τή μνημόνευσα καί σήμερα, παιδί μου, εἶπε καθησυχαστικά ὁ ἱερέας, ὅμως φτάνουν τά τόσα πού ἔκανες. Πρέπει νά κοιτάξεις καί τή σχολή σου. Θά χάσεις κι ἄλλο ἐργαστήριο καί δέ θά μπορεῖς νά δώσεις τό μάθημα, μοῦ εἶπε ἡ μητέρα σου. Εἶναι κρίμα, παιδί μου, νά χάσεις τήν ὑποτροφία. Ὅ,τι εἶχες νά προσφέρεις στή Νίκη τό πρόσφερες. Ἀπό δῶ καί ὕστερα θά τήν ἀναλάβει ὁ Θεός.

- Naί, πάτερ, ἔχετε δίκιο. Ἀπλά ἤθελα καί σήμερα πού γράφει τό πρώτο μάθημα νά εἶμαι κοντά της, εἶπε ἡ Ἑλένη κι ἔσκυψε κατακόκκινη τό κεφάλι.

- Νά 'σαι εὐλογημένη, παιδί μου.
Τὴν εὐχή τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Παναγίας
νά ἔχεις, εἶπε μέ τρεμουλιαστή φωνή ὁ
ιερέας καὶ ξαναγύρισε στό ἱερό.

Ἐσκυψε τό κεφάλι ὡς κάτω ἡ κυ-
ρία Ἀννέτα καὶ ἔνιωθε κάτι δυνατό νά
τσιμπᾷ τὴν καρδιά της. Ὅχι, δέν εἶχε
σχέση μέ κείνο τό τσίμπημα ποῦ ἔνιωθε
στήν ἀρχή, ὅταν ἀντάμωσε τὴν Ἑλένη.
Ὅχι, τοῦτο τό τσίμπημα ἦτανε τύψη, ἦ-
ταν συγκίνηση, ἦταν κάτι πρωτόγνω-
ρο, ἦταν μετάνοια.

Σηκώθηκε μέ δάκρυα στά μάτια ἡ
κυρία Ἀννέτα καὶ πλησίασε τὴν πόρτα
τοῦ ἱεροῦ.

- Πάτερ, εἶμαι ἡ μητέρα τῆς Νίκης,
τῆς φίλης τῆς Ἑλένης, εἶπε μέ συστολή.

Ὁ ἱερέας τὴν κοίταξε γιὰ μιὰ στιγμή
αἰνιγματικά καὶ ὕστερα κούνησε τό κε-
φάλι του γιὰ νά τῆς δώσει θάρρος.

- Δοιπόν;

- Θέλω νά ἐξομολογηθῶ! Εἶπε ἀργά
-ἀργά τονίζοντας τίς λέξεις.

Τό χέρι τῆς Νίκης ἔτρεχε πάνω στήν
κόλλα κι ἡ κόλλα γέμιζε, γέμιζε ἀβία-
στα, τόσο ἀβίαστα ὅσο ἀβίαστα ἄδεια-
ζε ἡ καρδιά τῆς μάνας της κάτω ἀπό τό
πετραχίλι.

Γύρισαν κι οἱ δύο στό σπίτι χαρού-
μενες κι ἀνάλαφρες.

- Τί ἄνθρωπος κι αὐτὴ ἡ Ἑλένη! εἶπε
μέ θαυμασμό ἡ κυρία Ἀννέτα.

Ἡ Νίκη τὴν κοίταξε μέ ἐκπληξη
στήν ἀρχή κι ὅταν κατάλαβε ὅτι ἡ μάνα
της τό ἐννοοῦσε, ἔπese μέ χαρά στήν
ἀγκαλιά της.

- ὦ μαμά, νά ἤξερες πόσο μέ βοήθη-
σε! εἶπε χαρούμενη ἡ Νίκη.

- ὦ, ἂν ἤξερες πόσο βοήθησε ἐμένα,
ἀπάντησε ἡ κυρία Ἀννέτα κι ἡ καρδιά
της ἡ ξαλαφρωμένη σκίρτησε.

Ε. Β.

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Μηνιαῖο Ὅργανο Ὁμωνύμου
Ὁρθοδόξου Ἀδελφότητος
ΚΩΔΙΚΟΣ: 2534

Ἔτος ΞΣΤ' - Ἀρ. φύλλου 785
Μάιος 2011

Ἰδιοκτησία - Ἐκδοση
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7, 546 33 Θεσσαλονίκη
Τηλ. - fax: 2310 270630, 274518

Ἐκδότης - Διευθυντής Συντάξεως:
Σάββας Ν. Ξανθοπούλου
Πέλοπος 9
546 33 Θεσσαλονίκη

Στοιχειοθεσία, ἐνθέσεις, ἀποχρωματι-
σμοί, καλλιτεχνικὴ ἐπιμέλεια:
«Χριστιανικὴ Ἑλπίς»,
Φίλυρο Θεσ/νίκης
Τηλ. & fax: 2310 677421

Ἐκτύπωση-Βιβλιοδεσία: «Μέλισσα»
Ἀσπροβάλτα Θεσσαλονίκης

Ἐτήσια συνδρομὴ
Ἐσωτερικοῦ: 10 εὐρώ,
Κύπρου: 12 εὐρώ
Ἐξωτερικοῦ: 30 εὐρώ
(Η.Π.Α. 40 δολ.,
Καναδὰ 45 δολ.,
Αὐστραλίας 50 δολ.)

Ἐπιστολές - Συνδρομές
Περιοδικό «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7,
546 33 Θεσ/νίκη

Ἀρ. λογ. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ:
074 01 011532 20
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»

Γιὰ τοὺς συνδρομητὲς τοῦ ἐξωτερικοῦ
IBAN:
GR 73 0432 3240 0007 4010 1153 220
ATEBank SWIFT or BIC code:
ABGRGAA

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ

ΕΛΠΙΔΑ

ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ καί ΔΗΜΟΤΙΚΟ

ΦΙΛΥΡΟ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Τ.Θ. 1113 Τ.Κ. 57010

Τηλέφωνο : 2310 678746-7

Fax : 2310 678745

Κινητό : 6974 194225

e-mail : elpidaek@otenet.gr

ΑΡΧΙΣΑΝ ΟΙ ΕΓΓΡΑΦΕΣ!

